

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKI CRVENI KRIŽ, ZAGREB

Zagreb, rujan 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O CRVENOM KRIŽU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	5
	Program rada	19
II.	REVIZIJA ZA 2016.	22
	Ciljevi i područja revizije	22
	Metode i postupci revizije	22
	Nalaz za 2016.	23
III.	MIŠLJENJE	42

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/18-06/10
URBROJ: 613-02-07-18-6

Zagreb, 11. rujna 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKOG CRVENOG KRIŽA, ZAGREB
ZA 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatskog Crvenog križa, Zagreb (dalje u tekstu: Crveni križ) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 26. siječnja do 11. rujna 2018.

I. PODACI O CRVENOM KRIŽU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Crveni križ je nacionalna, humanitarna i dobrovoljna društvena organizacija od opće koristi koja djeluje na osnovi misije i principa Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskom Crvenom križu (Narodne novine 71/10) i Statuta Hrvatskog Crvenog križa (Narodne novine 56/11 i 56/16). Osnovni ciljevi Crvenog križa su ublažavanje ljudskih patnji, a osobito onih izazvanih oružanim sukobima, velikim prirodnim, ekološkim, tehnološkim i drugim nesrećama, s posljedicama masovnih stradanja i epidemijama, doprinos unapređenju i zaštiti zdravlja, prevenciji bolesti i podizanju zdravstvene i ekološke kulture građana, poticanje i unapređenje solidarnosti, promicanje volonterstva i međusobnog pomaganja te socijalne sigurnosti građana. U Registar udruga Republike Hrvatske, Crveni križ je upisan u siječnju 1998., a u Registar neprofitnih organizacija u kolovozu 2009. Sjedište Crvenog križa je u Ulici Crvenog križa 14, Zagreb. Crveni križ je nacionalno društvo Crvenog križa koje djeluje na teritoriju Republike Hrvatske od 1878., a njegovi su ustrojstveni oblici općinska, gradska i županijska društva sa svojstvom pravne osobe. Prema Statutu članstvo u Crvenom križu je dobrovoljno. Članovi Crvenog križa su aktivni članovi, dobrovoljni davatelji krvi, mladi članovi, potporni (pomažući) i počasni članovi. Prema pisanoj izjavi odgovorne osobe, u 2016. Crveni križ je imao 223 265 članova, od kojih je 157 155 dobrovoljnih davatelja krvi.

Crveni križ obavlja sljedeće javne ovlasti te programske i druge djelatnosti: izvršava obveze Republike Hrvatske iz Ženevskih konvencija u dijelu poslova koji su mu povjereni, zastupa i promiče temeljna načela Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca kao i međunarodno humanitarno pravo te nadzire njihovu primjenu u oružanim sukobima, zalaže se za zaštitu svih žrtava i zaštitu ljudskih prava, organizira i vodi Službu traženja, traži, prima i raspoređuje humanitarnu pomoć, pokreće, organizira, provodi i sudjeluje u redovnim i izvanrednim akcijama solidarnosti za pomoć osobama u potrebi, žrtvama oružanih sukoba, velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća i epidemija u zemlji i svijetu, te osigurava čuvanje određenih količina materijalnih dobara za navedene potrebe, sudjeluje u akcijama međunarodne pomoći i solidarnosti, oblikuje doktrinu prve pomoći, obavlja osposobljavanje i obnovu znanja za pružanje prve pomoći, sudjeluje u provedbi programa prve pomoći za kandidate za vozače motornih vozila i vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći, provodi osposobljavanje i obnovu znanja radnika za pružanje prve pomoći na radu, promiče dobrovoljno davanje krvi, organizira i provodi akcije dobrovoljnog davanja krvi, okuplja davatelje i vodi o njima evidenciju, utvrđuje mjerila za priznanja dobrovoljnim davateljima krvi i dodjeljuje im potvrde i priznanja, provodi, na temelju međunarodno prihvaćenih standarda tečajevе za osposobljavanje spasioca, instruktora i voditelja spasilačkih postaja, ustrojava, obučava i oprema ekipe za akcije pomoći u zemlji i inozemstvu, provodi kontinuirano informiranje i obučavanje stanovništva, a posebno djece i mladih o opasnosti od mina i drugih eksplozivnih naprava.

Nadalje, sudjeluje u prihvatu, smještaju, organizaciji života i poduzimanju drugih mjera koje pridonose zbrinjavanju ugroženog i nastradalog stanovništva, radi na zdravstvenom odgoju, prosvjećivanju i informiranju svojih članova i drugih građana, organizira prijevoz, pruža usluge smještaja i prehrane osobama kojima je takav oblik pomoći potreban iz zdravstvenih, socijalnih ili drugih sličnih razloga, organizira službu za njegu i pomoć u kući bolesnim i nemoćnim osobama, organizira i provodi prijevoz robe u humanitarne i druge svrhe, prijevoz osoba s invaliditetom, kroničnih bolesnika, starih i nemoćnih te osoba s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem, dobrovoljnih davatelja krvi i članova, provodi programe pomoći i njege starijih i nemoćnih osoba, osoba s posebnim potrebama te osoba s invaliditetom i teškoćama u razvoju, radi na prevenciji i edukaciji o sprečavanju nesreća u prometu, organizira razne oblike solidarnosti i međusobnog pomaganja građana, organizira i provodi programe humanističkog odgoja djece i mladih, organizira i provodi programe pomoći i zaštite tražitelja azila, azilanata i drugih skupina migranata u potrebi i žrtava trgovanja ljudima te druge poslove, programe i projekte za opće dobro utvrđene zakonima i drugim propisima. Crveni križ ostvaruje navedene programske djelatnosti u skladu sa strategijama i rezolucijama Međunarodne federacije, Međunarodnog odbora Crvenog križa te tijela Međunarodnog pokreta koje se provode za opće dobro.

Za ostvarivanje svojih ciljeva i izvršavanje javnih ovlasti i djelatnosti Crveni križ stječe sredstva od članarina, iz državnog proračuna Republike Hrvatske, od djelatnosti čije su izvršenje Republika Hrvatska te pravne i fizičke osobe povjerile Crvenom križu, od djelatnosti i ugovorenih programa, od posebnih akcija i aktivnosti poduzetih s ciljem prikupljanja novčanih i materijalnih sredstava, od dotacija, subvencija, darova i naslijeđa, od prihoda od imovine i prava, od naknada za priređivanje nagradnih igara prema važećim propisima, od priloga građana, pravnih osoba i drugih.

Doneseni su Statut, Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te plaćama i ostalim materijalnim pravima zaposlenika te drugi opći akti. Statutom su utvrđeni ciljevi, javne ovlasti i djelatnosti, ustrojstvo, tijela, stručni poslovi, upravljanje imovinom i drugo. Tijela Crvenog križa su: Skupština, predsjednik i potpredsjednici, Glavni odbor, izvršni predsjednik i Nadzorni odbor.

Skupština je najviše tijelo upravljanja i odlučivanja čiji se rad odvija na sjednicama na kojima sudjeluju članovi putem izabраних predstavnika - zastupnika. Skupština u okviru svoga djelokruga rada donosi Statut, Etički kodeks, programsku orijentaciju i razvojne programe za mandatno razdoblje, usvaja plan rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu, usvaja izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu i godišnje financijsko izvješće, razmatra i usvaja izvješća o radu i poslovanju, donosi odluku o rokovima za provođenje izbora za zastupnike, bira i razrješava predsjednika i potpredsjednike Crvenog križa, donosi odluku o zajedničkim akcijama Crvenog križa, donosi odluku o članarinama, donosi odluke o statusnim i drugim pitanjima unutarnjeg ustroja, djelovanja i radnim tijelima, odlučuje o promjeni ciljeva i djelatnosti, gospodarskih djelatnosti, prestanku rada i raspodjeli preostale imovine Crvenog križa, donosi odluku o priznanjima Crvenog križa, osniva Komisiju za priznanja i imenuje njezine članove te obavlja druge poslove propisane Statutom. U 2016. bilo je 143 zastupnika (mandat od 27. ožujka 2013. do 28. ožujka 2017.).

Predsjednik Crvenog križa je ujedno predsjednik Skupštine i Glavnog odbora, a funkciju obavlja na volonterskoj osnovi.

Predsjednik pojedinačno predstavlja i zastupa Crveni križ u zemlji i inozemstvu, saziva i predsjedava sjednicama Skupštine i Glavnog odbora, potpisuje odluke i druge dokumente koje donose tijela Crvenog križa te obavlja i druge poslove koje mu povjere Skupština i Glavni odbor. U 2016. te u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2018.), predsjednik Crvenog križa je prim. dr. Josip Jelić.

Glavni odbor je izvršno tijelo Skupštine i u 2016. je imao 23 člana (mandat od 27. ožujka 2013. do 28. ožujka 2017.). Odgovoran je za provođenje odluka, zaključaka i preporuka Skupštine, nadzire korištenje i raspolaganje sredstvima u skladu s financijskim planom, razmatra i ocjenjuje plan rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu i izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu, upućuje Skupštini na usvajanje godišnje financijsko izvješće, imenuje i razrješava izvršnog predsjednika na mandatno razdoblje te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom.

Nadzorni odbor Crvenog križa ima sedam članova. Razmatra plan rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu i izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu, prati izvršenje, odnosno korištenje sredstava u okviru financijskog plana te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom.

Izvršni predsjednik Crvenog križa pojedinačno predstavlja i zastupa Crveni križ u zemlji i inozemstvu, naredbodavac je za ostvarenje financijskog plana te odgovara za zakonitost rada, rukovodi Središnjim uredom i odgovoran je za provedbu zadataka koji su povjereni Središnjem uredu te je ovlašten predstavnik Crvenog križa u odnosu na treće strane i pred sudom. Izvršni predsjednik obnaša funkciju na mandatno razdoblje od četiri godine. U 2016. te u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2018.), izvršni predsjednik je Robert Markt, dipl. oec.

U svibnju 2016. Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom je donio rješenje prema kojem je Crvenom križu, uz pravo korištenja logotipa, odobreno stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći. Izvješće o prikupljenoj i pruženoj humanitarnoj pomoći za 2016. je dostavljeno Gradskom uredu za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom u veljači 2017., u skladu s odredbama Pravilnika o obrascima za prikupljanje humanitarne pomoći (Narodne novine 120/15).

Ustrojstvene jedinice Crvenog križa utvrđene Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te plaćama i ostalim materijalnim pravima zaposlenika (iz rujna 2016.) su ured izvršnog predsjednika i deset službi (unutar kojih je 27 odjela).

Početakom 2016. Crveni križ je imao 85 zaposlenika, a koncem 2016. je imao 88 zaposlenika (62 na neodređeno vrijeme, 25 na određeno vrijeme te izvršni predsjednik na mandat od četiri godine). Tijekom 2016. Crveni križ je za organiziranje i provođenje akcija planiranih Programom rada i izvanrednih situacija koristio usluge 138 volontera. U ožujku 2017. Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je dostavljeno Izvješće organizatora volontiranja o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja za 2016.

Prema odredbama članka 48. Statuta, Crveni križ može osnivati trgovačka društva, za obavljanje gospodarskih djelatnosti, u skladu s odredbama posebnih propisa, a prihodi će se koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih Statutom te za financiranje rada i programa Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika.

Prema pisanoj izjavi izvršnog predsjednika Crveni križ je u 2016. u vlasništvu imao dva trgovačka društva osnovana za obavljanje gospodarske djelatnosti.

Trgovačko društvo Clementia Sanitet d.o.o., sa sjedištem u Ulici Crvenog križa 14/I, Zagreb, osnovano je u srpnju 2006. za obavljanje sanitetskog prijevoza, a u rujnu 2016. promijenilo je naziv u sudskom registru u Clementia 1878 d.o.o., kao i predmet poslovanja te članove uprave. Djelatnost navedenog društva je obavljanje nespecijalizirane trgovine na veliko, predsjednik u 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2018.) je Robert Markt, a temeljni kapital društva iznosi 41.000,00 kn. Društvo do vremena obavljanja revizije (svibanj 2018.) nije započelo s radom.

Za drugo trgovačko društvo Clementia d.o.o., sa sjedištem u ulici Pavla Hatza 28, Zagreb, koje je osnovano u lipnju 2009. (predsjednik u 2016. je bio Nediljko Matić) s temeljnim kapitalom u iznosu 20.000,00 kn, pokrenut je postupak brisanja u ožujku 2018. Djelatnost navedenog društva je savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem. Navedeno trgovačko društvo nije obavljalo djelatnost do pokretanja postupka brisanja.

Planiranje

Financijskim planom za 2016., usvojenim na sjednici Skupštine u prosincu 2015., planirani su prihodi u iznosu 42.442.700,00 kn, rashodi u iznosu 43.957.000,00 kn te korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu 1.514.300,00 kn. U prosincu 2016. Skupština je usvojila izmjene i dopune financijskog plana za 2016. kojima su planirani prihodi u iznosu 44.359.350,00 kn, što je za 1.916.650,00 kn ili 4,5 % više u odnosu na plan, rashodi u iznosu 40.958.000,00 kn, što je za 2.999.000,00 kn ili 6,8 % manje u odnosu na plan te financijski rezultat, odnosno višak prihoda u iznosu 3.401.350,00 kn.

Planirani prihodi se odnose na prihode po posebnim propisima u iznosu 16.400.000,00 kn, prihode od prodaje roba i usluga u iznosu 12.849.500,00 kn, prihode od donacija u iznosu 11.800.000,00 kn (od čega su vrijednosno najznačajniji prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija u iznosu 9.550.000,00 kn), druge prihode u iznosu 2.882.000,00 kn, prihode od imovine u iznosu 422.850,00 kn i prihode od članarina u iznosu 5.000,00 kn. Planirani rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 12.987.920,00 kn, donacije u iznosu 11.825.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu 11.724.780,00 kn (od čega su vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju u iznosu 4.320.500,00 kn, rashodi za usluge u iznosu 3.694.460,00 kn te drugi nespomenuti rashodi u iznosu 2.891.000,00 kn), financijske rashode u iznosu 2.170.300,00 kn, druge rashode u iznosu 1.700.000,00 kn i rashode amortizacije u iznosu 550.000,00 kn.

Skupština je u ožujku 2017. usvojila Godišnje izvješće o radu za 2016. i financijske izvještaje za 2016.

Financijski izvještaji

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 45.058.088,00 kn, što je za 1.305.724,00 kn ili 3,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 698.738,00 kn ili 1,6 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redn i broj	Prihodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	13.136.685,00	12.893.702,00	98,2
2.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	3.837,00	4.280,00	111,5
3.	Prihodi po posebnim propisima	15.651.213,00	16.225.835,00	103,7
4.	Prihodi od imovine	596.448,00	506.016,00	84,8
4.1.	Prihodi od financijske imovine	237.163,00	122.591,00	51,7
4.2.	Prihodi od nefinancijske imovine	359.285,00	383.425,00	106,7
5.	Prihodi od donacija	12.988.967,00	12.866.735,00	99,1
6.	Drugi prihodi	1.375.214,00	2.561.520,00	186,3
	Ukupno	43.752.364,00	45.058.088,00	103,0

Vrijednosno su značajniji prihodi po posebnim propisima u iznosu 16.225.835,00 kn ili 36,0 %, prihodi od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 12.893.702,00 kn ili 28,6 % i prihodi od donacija u iznosu 12.866.735,00 kn ili 28,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (prihodi od članarina i članskih doprinosa, imovine i drugi prihodi) iznose 3.071.816,00 kn ili 6,8 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani drugi prihodi za 1.186.306,00 kn ili 86,3 % (zbog uplaćene jamčevine za prodaju nekretnine u vlasništvu Crvenog križa).

- Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga ostvareni su u iznosu 12.893.702,00 kn. Odnose se na prihode od pružanja usluga u iznosu 11.123.695,00 kn te na prihode od prodaje roba u iznosu 1.770.007,00 kn.

U okviru prihoda od pružanja usluga u iznosu 11.123.695,00 kn vrijednosno značajniji su prihodi od dobrovoljnog davanja krvi ostvareni u iznosu 10.852.604,00 kn. Preostali prihodi od pružanja usluga u iznosu 271.091,00 kn ostvareni su od održavanja tečajeva i obnove uvjerenja za osposobljavanje spasioca na temelju javne ovlasti Službe spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja u iznosu 109.968,00 kn, tečajeva i seminara prve pomoći u iznosu 105.473,00 kn te natjecanja i skupa prve pomoći u iznosu 55.650,00 kn.

Prihodi od dobrovoljnog davanja krvi u iznosu 10.852.604,00 kn ostvareni su u skladu s odredbom članka 8. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, kojom je propisano da Crveni križ na temelju javnih ovlasti, između ostalog, promiče dobrovoljno davanje krvi, organizira i provodi akcije dobrovoljnog davanja krvi, okuplja davatelje i o njima vodi evidenciju, utvrđuje mjerila za priznanja dobrovoljnim davateljima krvi i dodjeljuje im potvrde i priznanja. Odredbom članka 29. navedenog Zakona, propisano je da se za navedene poslove sredstva osiguravaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Prihodi od dobrovoljnog davanja krvi ostvareni su od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) na temelju Ugovora o dobrovoljnom davalaštvu krvi zaključenom u kolovozu 2015. za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2015., Dodataka navedenom ugovoru zaključenim u ožujku i srpnju 2016. za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. i cijene vrećice krvi prema Odluci o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 156/13, 11/14, 12/14 - ispravak, 34/14, 54/14, 66/14, 74/14, 106/14, 133/14, 157/14, 25/15, 36/15, 69/15, 79/15, 82/15 - ispravak, 91/15, 91/15 - ispravak, 116/15 i 124/15 - ispravak, 139/15, 141/15 - ispravak, 28/16, 65/16 i 90/16 - ispravak). Odlukom članka 99. navedene Odluke, određena je cijena vrećice dobrovoljnog davalaštva krvi u iznosu 69,90 kn. Od 1. srpnja 2017. primjenjuje se nova Odluka (Narodne novine 56/17, 73/17 - ispravak, 30/18 i 35/18 - ispravak) prema kojoj je cijena vrećice dobrovoljnog davalaštva krvi jednaka cijeni važećoj u 2016. Prihodi od HZZO-a su ostvareni na temelju ispostavljenih skupnih računa za ugovorene i obračunane usluge dobrovoljnog davanja krvi u organizaciji svih društava Crvenog križa u skladu s propisanom cijenom vrećice krvi, na temelju ugovora i dodataka ugovora za 2016.

Promidžbu, organiziranje i provođenje akcija dobrovoljnog davalaštva krvi, Crveni križ obavlja na temelju odredbi Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 150/08, 155/09, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13, 22/14, 154/14, 70/16 i 131/17), Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, Statuta te Kodeksa i ugovora zaključenih između Crvenog križa i Hrvatskog zavoda za transfuzijsku medicinu (Kodeksa organizacije i provedbe akcija darivanja krvi iz rujna 1997. i Ugovora o organiziranju i provođenju akcija dobrovoljnog darivanja krvi iz siječnja 2001.). Odlukom Glavnog odbora iz lipnja 1995., utvrđeno je da naplata svih prikupljenih doza krvi na akcijama davanja krvi u Republici Hrvatskoj, u organizaciji društava Crvenog križa ide preko Crvenog križa, na temelju potpisanog ugovora s HZZO-om. Crveni križ jednom mjesečno ispostavlja HZZO-u skupni račun za sve prikupljene doze krvi na području cijele Republike Hrvatske u prethodnom mjesecu, uz priložena izvješća s akcija kojima se potvrđuje broj prikupljenih doza krvi. Uz navedeno, dostavlja se i izvješće s podacima o broju prikupljenih doza krvi, cijeni doze i ukupnom iznosu za svako pojedino društvo Crvenog križa. HZZO u skladu s ugovorom uplaćuje pripadajuća financijska sredstva koja se odmah transferiraju na račune društava Crvenog križa.

Odlukom Glavnog odbora Crvenog križa iz svibnja 2014., odobrena je cijena vrećice krvi društvima Crvenog križa u iznosu 65,00 kn za nadoknadu troškova prikupljanja krvi. Preostali ostvareni prihod u iznosu 4,90 kn po vrećici krvi, ostaje prihod Crvenog križa za financiranje troškova priznanja dobrovoljnog davalaštva krvi (prema Pravilniku o priznanjima Crvenog križa), police osiguranja dobrovoljnih davatelja te drugih troškova u vezi s organiziranjem dobrovoljnog davalaštva krvi. Namjena korištenja navedenog prihoda je utvrđena Odlukom Glavnog odbora iz lipnja 1995.

Prema podacima iz Izvješća o ostvarenom planu prikupljanja doza krvi od 1. siječnja do 31. prosinca 2016., dostavljenom HZZO-u u siječnju 2017., ukupno je prikupljeno 155 937 doza krvi, što je za 3 112 ili 2,0 % više od planiranih. U 2016. naplaćeno je prihoda od HZZO-a u iznosu 11.164.371,00 kn, od čega 9.028.284,00 kn za obavljene usluge u 2016., a 2.136.087,00 kn za obavljene usluge u 2015. Koncem 2016. u poslovnim knjigama evidentirano je potraživanje za obavljene usluge u studenom i prosincu 2016. u iznosu 1.871.712,00 kn. Od ostvarenih prihoda, društvima Crvenog križa transferirano je 10.141.690,00 kn.

Prihodi od prodaje roba ostvareni u iznosu 1.770.007,00 kn, odnose se na vlastite prihode od prodaje promidžbenog materijala (plakati, značke, zahvalnice, brošure, bedževi, priručnik prve pomoći, priznanja za dobrovoljne davatelje krvi Crvenog križa i drugi materijal za promidžbu djelatnosti Crvenog križa) te odjeće i obuće putem Ekonomata Crvenog križa. Navedeni prihodi su ostvareni na temelju Odluke Glavnog odbora iz ožujka 1997. prema kojoj prodajna cijena promidžbenog materijala može iznositi do 20,0 % više od nabavne cijene materijala, Odluke Glavnog odbora o cijeni dva Priručnika prve pomoći iz rujna 2010. i ispostavljenih računa. Promidžbeni materijal i roba su prodavani u skladu s navedenim odlukama društvima Crvenog križa i ostalim subjektima.

- Prihodi po posebnim propisima

Prihodi po posebnim propisima su ostvareni u iznosu 16.225.835,00 kn, a odnose se na prihode po posebnim propisima iz drugih izvora u iznosu 13.649.618,00 kn te državnog proračuna u iznosu 2.576.217,00 kn.

Prihodi po posebnim propisima iz drugih izvora u iznosu 13.649.618,00 kn odnose se na prihode od prodaje doplatnih maraka u iznosu 7.394.500,00 kn, od turističkih zajednica u iznosu 3.975.875,00 kn, od nagradnih igara u iznosu 2.265.944,00 kn te od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za stručno osposobljavanje osoba bez zasnivanja radnog odnosa u iznosu 13.299,00 kn.

Prihodi od prodaje doplatnih maraka u iznosu 7.394.500,00 kn ostvareni su od pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poštanske usluge, u skladu s odredbom članka 33. stavka 1. točke 2. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, kojom je propisano da će se u korist Crvenog križa za vrijeme trajanja Tjedna Crvenog križa, Tjedna borbe protiv tuberkuloze i Tjedna solidarnosti, obvezno naplaćivati na sve poštanske pošiljke u unutarnjem prometu, osim novina i časopisa, iznos od 50,0 % nominalne vrijednosti prve stope mase pisma prema cjeniku usluga javnog operatera. Odredbom članka 34. stavka 1. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, propisano je da navedeni iznos naplaćuju pravne i fizičke osobe koje obavljaju poštanske usluge u skladu s posebnim propisima, a uplaćuju se na račun Crvenog križa. Također, odredbom članka 35. stavka 2. navedenog Zakona, propisano je da se obračunavanje i uplaćivanje navedenih prihoda uređuje ugovorom između Crvenog križa i subjekata koji obavljaju poštanske usluge u skladu s posebnim propisima.

U 2016. ostvareni su prihodi od 18 pravnih i jedne fizičke osobe na temelju zaključenih ugovora. Prema odredbama ugovora, pravna ili fizička osoba je u obvezi za vrijeme održavanja Tjedna Crvenog križa, Tjedna borbe protiv tuberkuloze i Tjedna solidarnosti (u svibnju, rujnu i prosincu), prodavati doplatne marke preuzete od Crvenog križa, po nominalnoj vrijednosti 1,55 kn s porezom na dodanu vrijednost. Također je ugovorena naknada za uloženi rad, troškove distribucije i obračuna na koju pravna ili fizička osoba ima pravo u visini 10,0 % od nominalnog iznosa prodanih doplatnih maraka. Prihodi su ostvareni u skladu sa zaključenim ugovorima. Vrijednosno značajniji prihodi su ostvareni od jedne pravne osobe u iznosu 6.403.312,00 kn ili 86,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Preostali prihodi u iznosu 991.188,00 kn ili 13,4 % ukupno ostvarenih prihoda, ostvareni su od 17 pravnih i jedne fizičke osobe. U 2016. od prodaje doplatnih maraka naplaćeno je 7.263.036,00 kn, od čega se 4.997.171,00 kn odnosi na prodaju tijekom 2016., a 2.265.865,00 kn na naplaćena potraživanja od prodaje u 2015. Preostali nenaplaćeni prihodi od prodaje doplatnih maraka u 2016. u iznosu 2.397.329,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama na računu ostala nespomenuta potraživanja od prodaje doplatnih maraka.

Prema podacima iz pomoćne evidencije Crvenog križa po zaključenim ugovorima u 2016. pravne i fizičke osobe su prodale 6 506 281 doplatnu marku. Ostvarene prihode Crveni križ koristi za redovno poslovanje.

Prihodi od turističkih zajednica u iznosu 3.975.875,00 kn ostvareni su u skladu s odredbom članka 28. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu kojom je propisano da Crveni križ za Službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priobalja stječe 1,0 % sredstava iz uplaćenih boravišnih pristojbi. Raspored prihoda od boravišne pristojbe uplaćenih na račun pojedine turističke zajednice obavlja Financijska agencija. Ostvarena sredstva utrošena su u skladu s propisanom namjenom.

Prihodi od nagradnih igara u iznosu 2.265.944,00 kn ostvareni su za ostvarivanje ciljeva i izvršavanje javnih ovlasti i djelatnosti, a odnose se na uplaćene naknade priređivača nagradnih igara u visini 5,0 % ukupnog nagradnog fonda koji priređivači plaćaju prije izdavanja odobrenja od Ministarstva financija. Navedeni prihodi ostvareni su u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, Zakona o igrama na sreću (Narodne novine 87/09, 35/13, 158/13, 41/14 i 143/14) te Pravilnika o priređivanju nagradnih igara (Narodne novine 8/10). Ostvarene prihode Crveni križ koristi za redovno poslovanje.

Prihodi iz državnog proračuna u iznosu 2.576.217,00 kn ostvareni su od Ministarstva zdravlja iz dijela prihoda od igara na sreću ostvarenih u 2016. u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, Zakona o igrama na sreću, Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15) te Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načina raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2016. (Narodne novine 38/16 i 115/16). Sredstva su ostvarena na temelju zaključenog ugovora iz svibnja 2016., dodatka ugovoru iz prosinca 2016. te ispostavljenih mjesečnih zahtjeva Ministarstvu zdravlja za isplatom sredstava uz priložena izvješća o obavljenim poslovima iz odobrenog programa rada za 2016. Prema Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 93/16), koji je stupio je na snagu 16. listopada 2016., Ministarstvo zdravlja je promijenilo naziv u Ministarstvo zdravstva. Prihodi iz državnog proračuna utrošeni su za rashode za zaposlene u iznosu 1.415.147,00 kn, materijalne rashode u iznosu 828.945,00 kn, rashode za donacije u iznosu 315.000,00 kn te financijske rashode u iznosu 17.125,00 kn u skladu s odobrenim programom rada s prijedlogom proračuna za 2016.

- Prihodi od donacija

Prihodi od donacija su ostvareni u iznosu 12.866.735,00 kn. Odnose se na prihode od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija u iznosu 10.372.324,00 kn, prihode od donacija iz državnog proračuna u iznosu 1.148.103,00 kn, od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u iznosu 433.245,00 kn, od građana i kućanstava u iznosu 315.419,00 kn te druge prihode od donacija u iznosu 597.644,00 kn.

Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija u iznosu 10.372.324,00 kn ostvareni su za provedbu ugovorenih projekata tijekom 2016.

Vrijednosno su značajniji prihodi ostvareni od Apela za prikupljanje sredstava u kriznim situacijama Međunarodne federacije društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca objavljenog u veljači 2016., za pokrivanje troškova izbjegličke krize te opremu prihvatnih centara i skladišta u iznosu 4.773.286,00 kn, od Agencije Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) za provedbu tri projekta u iznosu 3.934.245,00 kn, te od Španjolskog Crvenog križa za provedbu projekta Podrška Crvenom križu u pružanju psihosocijalne podrške i zaštite tražiteljima međunarodne zaštite i logistike operacije odgovora na migracijsku krizu u iznosu 448.751,00 kn.

Prihodi od donacija Agencije Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) u iznosu 3.934.245,00 kn, odnose se na nastavak provedbe programa iz prethodnog razdoblja, na temelju zaključenih godišnjih ugovora i dodataka ugovora iz 2016. Ostvareni su za projekt logistike i skladišta Crvenog križa u 2016., odnosno potpore operativnim troškovima logistike i skladišta u tranzitnom centru u Slavonskom Brodu, skladišta Crvenog križa u Zagrebu i skladišta Gradskog društva Crvenog križa Županja (koje djelomično koristi UNHCR kao regionalno skladište) u iznosu 1.808.045,00 kn, za Program pomoći tražiteljima azila, azilantima i osobama pod supsidijarnom zaštitom (UNHCR Pillar 1, Azil) u iznosu 1.334.000,00 kn i Projekt pomoći povratnicima i drugim osobama u potrebi na području od posebne državne skrbi Pomoć u lokalnoj zajednici (UNHCR Pillar 3, Povratak) u iznosu 792.200,00 kn.

Prihodi od donacija iz državnog proračuna u iznosu 1.148.103,00 kn ostvareni su od Državne uprave za zaštitu i spašavanje u iznosu 954.781,00 kn kojima su podmireni troškovi osnovnih potreba osoba u tranzitu u prvim mjesecima migrantske krize te od Ministarstva gospodarstva (od financijskog doprinosa iz Fonda solidarnosti Europske unije za sanaciju šteta nakon poplava) u iznosu 193.322,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji drugi prihodi od donacija ostvareni u iznosu 489.221,00 kn odnose se na prihode od Ministarstva zdravlja na temelju provedenog javnog natječaja. Navedeni prihodi odnose se na financijsku potporu iz dijela prihoda od igara na sreću za provedbu Programa politike smanjenja šteta zlouporabe droga u Zagrebu, Zadru i Novoj Gradiški, na temelju dva ugovora zaključena u 2016.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 2.561.520,00 kn. Vrijednosno su značajniji prihodi od uplaćene jamčevine za prodaju nekretnine ukupne površine 5 201 m², u vlasništvu Crvenog križa u iznosu 1.124.560,00 kn te od Ministarstva unutarnjih poslova za usluge organiziranja i provođenja programa pomoći i zaštite tražiteljima azila u Prihvatištu za tražitelje azila u Kutini u iznosu 636.487,00 kn.

Jamčevina za prodaju nekretnine u vlasništvu Crvenog križa, Vladimira Nazora 27, Veli Lošinj u iznosu 1.124.560,00 kn odnosi se na uplate dva trgovačka društva u protuvrijednosti 150.000 EUR na temelju zajedničke ponude za kupnju navedene nekretnine po Natječaju o prodaji nekretnina u vlasništvu Crvenog križa (Narodne novine 102/16) iz studenog 2016. Na temelju Odluke Skupštine o postupanju s nepokretnom imovinom Crvenog križa iz srpnja 2015., Glavni odbor je donio odluku o prihvaćanju navedene ponude te su sa dva trgovačka društva zaključeni ugovori o prodaji nekretnine koncem prosinca 2016. u ukupnoj vrijednosti 1.600.000 EUR, o čemu je Skupština izviještena na prvoj sljedećoj sjednici u ožujku 2017.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 39.745.106,00 kn, što je za 2.214.333,00 kn ili 5,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 1.212.894,00 kn ili 3,0 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	10.646.828,00	12.684.666,00	119,1
2.	Materijalni rashodi	11.328.891,00	10.963.489,00	96,8
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	1.077.205,00	1.296.779,00	120,4
2.2.	Naknade volonterima	459.494,00	644.313,00	140,2
2.3.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	439.515,00	467.052,00	106,3
2.4.	Rashodi za usluge	2.564.561,00	3.377.382,00	131,7
2.5.	Rashodi za materijal i energiju	3.562.079,00	3.882.721,00	109,0
2.6.	Drugi materijalni rashodi	3.226.037,00	1.295.242,00	40,2
3.	Rashodi amortizacije	314.611,00	746.383,00	237,2
4.	Financijski rashodi	1.849.922,00	2.357.740,00	127,5
5.	Donacije	17.733.832,00	12.793.099,00	72,1
6.	Drugi rashodi	85.355,00	199.729,00	234,0
	Ukupno	41.959.439,00	39.745.106,00	94,7
	Višak prihoda	1.792.925,00	5.312.982,00	296,3

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju rashodi za donacije u iznosu 12.793.099,00 kn ili 32,2 % ukupno ostvarenih rashoda, rashodi za zaposlene u iznosu 12.684.666,00 kn ili 31,9 % ukupno ostvarenih rashoda te materijalni rashodi u iznosu 10.963.489,00 kn ili 27,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (financijski rashodi, rashodi amortizacije te drugi rashodi) iznose 3.303.852,00 kn i imaju udjel 8,3 % u ukupno ostvarenim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani rashodi za zaposlene za 2.037.838,00 kn ili 19,1 % (zapošljavanje jedanaest osoba i ostvareni rashodi za prekovremeni rad) te financijski rashodi za 507.818,00 kn ili 27,5 % (refundacija troškova društvima Crvenog križa koja su sudjelovala u akciji zbrinjavanja migranata).

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu 12.684.666,00 kn odnose se na bruto plaće u iznosu 10.547.306,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.824.451,00 kn i druge rashode za zaposlene (regres, božićnicu, uskrnicu, otpremninu, jubilarne nagrade, dar djeci, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj) u iznosu 312.909,00 kn.

Rashodi za bruto plaće u iznosu 10.547.306,00 kn se odnose na plaće za redovan rad. U okviru rashoda za plaće za redovan rad evidentirani su rashodi za prekovremeni rad u iznosu 463.354,00 kn. Ukupno je obračunano i isplaćeno 6 548 prekovremenih sati rada za 62 zaposlenika Crvenog križa na temelju Odluke Glavnog odbora donesene koncem studenoga 2016. kada je obavljena i isplata.

Isplaćeni prekovremeni sati odnose se na neiskorištenih 818,5 slobodnih dana, a ostvarenih prekovremenim radom tijekom 2016. i ranijih godina (primjerice zbog povećanog obujma posla tijekom migrantske krize). Za rad devet zaposlenika je obračunano i isplaćeno ukupno 2 616 sati na temelju 327 neiskorištenih slobodnih dana, odnosno u rasponu od 25 (200 sati) do 46,5 (372 sata) slobodnih dana.

Visina plaće i materijalnih prava zaposlenika Crvenog križa propisana je Pravilnikom o radu, Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te plaćama i ostalim materijalnim pravima zaposlenika, Odlukom izvršnog predsjednika Crvenog križa o visini bruto osnovice za obračun plaće zaposlenih i ugovorima o radu zaposlenika. Odredbom članka 8. stavka 1. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te plaćama i ostalim materijalnim pravima zaposlenika, iz studenoga 2015. i rujna 2016., propisano je da osnovnu plaću zaposlenika čini umnožak vrijednosti koeficijenta radnog mjesta, osnovice, dodatka i postotka minulog rada koji po godini iznosi 0,4 %. Odlukom izvršnog predsjednika iz prosinca 2015., utvrđena je osnovica za obračun plaće zaposlenika Crvenog križa za 2016. u bruto iznosu 4.400,00 kn. Koeficijenti za izračun plaće zaposlenika utvrđeni su prema Sistematizaciji radnih mjesta i Odluci Glavnog odbora o visini koeficijenta izvršnog predsjednika u rasponu od 1 do 5,9. U prosincu 2016. najniža isplaćena bruto plaća je iznosila 4.506,00 kn (neto 3.604,00 kn), a najviša bruto plaća 27.621,00 kn (neto 18.119,00 kn). Prosječna plaća u 2016. iznosila je 9.541,00 kn bruto, odnosno 6.640,00 kn neto.

- Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu 10.963.489,00 kn odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu 3.882.721,00 kn, rashode za usluge u iznosu 3.377.382,00 kn, naknade troškova zaposlenima (prijevoz na posao i s posla, putni troškovi) u iznosu 1.296.779,00 kn, naknade volonterima u iznosu 644.313,00 kn, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 467.052,00 kn te druge materijalne rashode u iznosu 1.295.242,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za materijal i sirovine (roba za daljnju prodaju kao što su promidžbeni materijal, odjeća i obuća, značke, srebrnjaci, zahvalnice i slično) u iznosu 1.619.609,00 kn, sitni inventar i auto gume u iznosu 914.341,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode (službena radna odjeća, uredski materijal, medicinski potrošni materijal, oprema za teretane za migrante i slično) u iznosu 888.168,00 kn. Navedeni rashodi se odnose na obavljanje redovne djelatnosti Crvenog križa.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge se odnose na usluge tekućeg i investicijskog održavanja (građevinsko-obrtnički radovi na uređenju poslovnih prostora i skladišta Crvenog križa u Zagrebu, servis i održavanje opreme i automobila) u iznosu 993.438,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 496.031,00 kn (od čega su vrijednosno značajniji rashodi za usluge prijevoza zaposlenika i volontera na službenim putovanjima u iznosu 198.971,00 kn), intelektualne i osobne usluge u iznosu 484.751,00 kn (revizorske, odvjetničke, geodetsko-katastarske usluge, usluge studentskog servisa i prevoditelja te usluge izrade raznih idejnih i glavnih projekata te javnih bilježnika), zakupnine i najamnine (naknade za operativni leasing vozila) u iznosu 251.161,00 kn te ostale usluge (između ostalog, grafičke i tiskarske usluge) u iznosu 684.043,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima su ostvarene u iznosu 1.296.779,00 kn, a odnose se na službena putovanja u iznosu 610.911,00 kn, naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 418.845,00 kn te stručno usavršavanje u iznosu 267.023,00 kn.

Naknade troškova službenih putovanja u iznosu 610.911,00 kn odnose se na troškove dnevnica na službenim putovanjima u tuzemstvu i inozemstvu u iznosu 345.812,00 kn, troškove hotelskog smještaja u iznosu 155.529,00 kn, usluge međunarodnog i tuzemnog prometa u iznosu 97.463,00 kn te druge rashode na službenom putovanju u iznosu 12.107,00 kn. Tijekom 2016. zaposlenici Crvenog križa sudjelovali su na tuzemnim i međunarodnim konferencijama, seminarima, natjecanjima te sastancima. Rashodi za stručno usavršavanje zaposlenika ostvareni u iznosu 267.023,00 kn odnose se na rashode za seminare i savjetovanja u iznosu 243.891,00 kn (troškovi smještaja i prehrane volontera, mladih i zaposlenika na raznim treninzima, natjecanjima, sastancima i slično), rashode za tečajeve i stručne ispite u iznosu 16.342,00 kn i školarine u iznosu 6.790,00 kn.

Naknade volonterima ostvarene u iznosu 644.313,00 kn odnose se na naknade troškova službenih putovanja volontera u iznosu 611.660,00 kn te druge naknade u iznosu 32.653,00 kn (kotizacija, prijevoz, smještaj volontera i slično). Naknade su obračunane i isplaćene na temelju zaključenih ugovora o volontiranju, odluka izvršnog predsjednika, ispostavljenih računa te putnih naloga. Volonteri su bili uključeni u sve vrste volonterskih aktivnosti, a najveći broj sudjelovao je u provedbi humanitarno socijalnih programa u zajednici, provedbi programa prve pomoći i provedbi dobrovoljnog davanja krvi.

Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa ostvarene su u iznosu 467.052,00 kn, a odnose se na rashode za naknade prema ugovorima o djelu u iznosu 396.775,00 kn, naknade prema ugovorima o autorskom djelu u iznosu 56.845,00 kn te druge naknade (stručno osposobljavanje) u iznosu 13.432,00 kn. U 2016. zaključen je 91 ugovor o djelu za poslove prevođenja, predavanja, vježbi i simulacije na tečajevima osposobljavanja spasioca i na tečajevima za obnovu uvjerenja o osposobljavanju spasioca, zbrinjavanja ranjivih skupina, psihosocijalne podrške izbjeglicama, organizacije večere zahvale i slično, te 21 ugovor o autorskom djelu za poslove izrade godišnjaka Crvenog križa, izrade i programiranja projekcije holograma, izrade maskote, pisanja tekstova, glazbene nastupe i drugo. Najviša godišnja neto naknada je isplaćena vanjskom suradniku u iznosu 36.000,00 kn za izradu Programa cjelovitog sustava upravljanja informacijama, za potrebe kriznog djelovanja Crvenog križa.

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 1.295.242,00 kn, a odnose se na rashode za članarine u iznosu 390.163,00 kn (od kojih je vrijednosno najznačajnija članarina Međunarodnoj federaciji društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca u iznosu 369.586,00 kn), reprezentaciju u iznosu 154.004,00 kn, premije osiguranja (prijevoznih sredstava, imovine te zaposlenih) u iznosu 126.618,00 kn i druge nespomenute rashode (higijenski setovi, hrana za migrante, namještaj i druga oprema za migrante) u iznosu 624.457,00 kn.

- Donacije

Za donacije su ostvareni rashodi u iznosu 12.793.099,00 kn, a odnose se na tekuće donacije. Vrijednosno najznačajnije tekuće donacije u iznosu 10.141.690,00 kn se odnose na isplate novčanih sredstava društvima Crvenog križa za prikupljene doze krvi u 2016. ostvarene na temelju Odluke Glavnog odbora iz 2014. (prema kojoj je odobrena cijena doze krvi za društva Crvenog križa u iznosu 65,00 kn) te mjesečnih računa za prikupljene doze krvi i popratnog Izvješća o provedenim akcijama ovjerenog od strane društava Crvenog križa i transfuzijske službe. Crveni križ sredstva ostvarena od HZZO-a odmah transferira na račune društava Crvenog križa.

Druge vrijednosno značajnije tekuće donacije se odnose na sufinanciranje projektnih aktivnosti Službe za spašavanje života na vodi i ekološke zaštite priobalja u iznosu 975.717,00 kn, donacije u vezi s Odlukom o sufinanciranju pet gradskih društava Crvenog križa po programu asanacije bunara u iznosu 313.794,00 kn, pomoći za korisnike programa UNHCR (Projekt UNHCR Pilar 3) u iznosu 292.878,00 kn te pomoći stanovništvu Županijske Posavine za poplave u iznosu 290.000,00 kn.

Tekuće donacije za sufinanciranje projektnih aktivnosti Službe za spašavanje života na vodi i ekološke zaštite priobalja za 40 gradskih i dva županijska društva Crvenog križa ostvarene su u iznosu 975.717,00 kn. Donesene su odluke o sufinanciranju projektnih aktivnosti za svako gradsko i županijsko društvo Crvenog križa izabrano na temelju natječaja koje je organizirao Crveni križ u okviru projekta Sigurnost na vodi. Navedene odluke sadrže iznos financijskih sredstava te naziv društva Crvenog križa kojem će se navedena financijska sredstva uplatiti (prihod iz boravišne pristojbe). Društva Crvenog križa su dostavljala izvješća o utrošenim sredstvima.

Višak prihoda za 2016. iznosi 5.312.982,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 23.088.222,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 28.401.204,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 73.867.909,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2016.	31. prosinca 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	37.786.561,00	42.787.333,00	113,2
2.	Financijska imovina	26.737.186,00	31.080.576,00	116,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	20.541.688,00	24.881.090,00	121,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenika te za više plaćene poreze i drugo	219.385,00	228.845,00	104,3
2.3.	Zajmovi	69.500,00	209.500,00	301,4
2.4.	Vrijednosni papiri	286.048,00	218.766,00	76,5
2.5.	Dionice i udjeli u glavnici	61.000,00	61.000,00	100,0
2.6.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.559.565,00	5.435.831,00	97,8
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	0,00	45.544,00	-
Ukupno imovina		64.523.747,00	73.867.909,00	114,5
3.	Obveze	15.007.451,00	19.279.133,00	128,5
3.1.	Obveze za rashode	5.532.101,00	5.260.668,00	95,1
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	8.864.063,00	8.864.063,00	100,0
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja)	611.287,00	5.154.402,00	843,2
4.	Vlastiti izvori	49.516.296,00	54.588.776,00	110,2
Ukupno obveze i vlastiti izvori		64.523.747,00	73.867.909,00	114,5
Izvanbilančni zapisi		10.263.413,00	5.710.585,00	55,6

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2016. je veća u odnosu na stanje iskazano početkom 2016. za 9.344.162,00 kn ili 14,5 %.

Povećanje vrijednosti imovine odnosi se na povećanje nefinancijske imovine za 5.000.772,00 kn ili 13,2 % u odnosu na prethodnu godinu te financijsku imovinu za 4.343.390,00 kn ili 16,2 % u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajnije povećanje nefinancijske imovine u iznosu 3.505.988,00 kn odnosi se na nabavu nove opreme (uređaja, strojeva i opreme za ostale namjene, uredske opreme i namještaja, komunikacijske opreme te opreme za zaštitu i održavanje) za potrebe Crvenog križa i migrantske krize. Povećanje financijske imovine u najvećem dijelu se odnosi na novac u banci i blagajni koji je veći za 4.339.402,00 kn ili 21,1 % zbog priljeva novčanih sredstava na račune u poslovnim bankama po ugovorenim projektima.

Nefinancijska imovina koncem 2016. iznosi 42.787.333,00 kn. Vrijednosno najznačajnija imovina se odnosi na zemljišta u vrijednosti 18.709.868,00 kn te građevinske objekte u vrijednosti 17.009.585,00 kn. Navedene nekretnine se nalaze u Iloku, Rijeci, Velom Lošinj i na četiri lokacije u Zagrebu. Nekretnina na lokaciji Sofija 2, Ilok, koja se sastoji od zemljišta i Doma za starije i nemoćne, ukupne površine 30 160 m², u vlasništvu je Crvenog križa, a osnivačka prava nad Domom za starije i nemoćne prenesena su u siječnju 2011. na Vukovarsko-srijemsku županiju, koja snosi troškove njegovog održavanja. Na lokaciji Šetalište XIII. Divizije broj 2, Rijeka te u Zagrebu (Ulica Pavla Hatza 28, Dubravkin trg 11 i Ulica Crvenog križa 14-16) nekretnine ukupne površine 3 160 m², koriste se za obavljanje redovne djelatnosti. Dvije nekretnine ukupne površine 4 000 m² u vlasništvu Crvenog križa nisu u upotrebi (odmaralište na lokaciji Garina 13, Veli Lošinj i zemljište na lokaciji Zadarska bb, Zagreb).

Republika Hrvatska je prenijela u vlasništvo i posjed Crvenom križu zemljište na lokaciji Zadarska bb, Zagreb, za potrebe izgradnje poslovne zgrade i Centralne škole Crvenog križa na temelju ugovora zaključenog u studenom 2007. Revizijom je utvrđeno da Crveni križ na navedenom zemljištu nije izgradio poslovnu zgradu i Centralnu školu Crvenog križa. Ugovorom nije određen rok izgradnje. U srpnju 2015. Skupština Crvenog križa donijela je odluku o postupanju s nepokretnom imovinom, na temelju koje je ovo zemljište ubrojeno u iskoristivu, perspektivnu imovinu, ali do vremena obavljanja revizije (svibanj 2018.) nije donesen plan u vezi s izgradnjom.

Druga nefinancijska imovina odnosi se na postrojenja i opremu u vrijednosti 3.816.006,00 kn, prijevozna sredstva u vrijednosti 2.499.319,00 kn, zalihe materijala u Ekonomatu u vrijednosti 708.642,00 kn, knjige i umjetnička djela u vrijednosti 19.803,00 kn te postrojenja i opremu u pripremi u vrijednosti 24.110,00 kn.

Novac u banci i blagajni u iznosu 24.881.090,00 kn odnosi se na novac na računima poslovnih banaka u iznosu 24.871.519,00 kn i novac u blagajni u iznosu 9.571,00 kn. Crveni križ posluje putem osam računa otvorenih u tri poslovne banke, od kojih je pet deviznih računa otvoreno u više valuta (multivalutno). Za redovno poslovanje Crvenog križa koristi se jedan glavni transakcijski račun, a preostali računi koriste se za posebne namjene (za projekte, donacije, sredstva dobrovoljnih članova i apele). Koncem 2016. stanje na glavnom transakcijskom računu je iznosilo 18.739.403,00 kn, a na preostalim računima 6.132.116,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenika te za više plaćene poreze i drugo iznose 228.845,00 kn, a odnose se na oročeni depozit u iznosu 150.271,00 kn, jamčevni polog u iznosu 20.085,00 kn, potraživanja za više plaćene poreze u iznosu 9.868,00 kn, potraživanja od zaposlenika u iznosu 5.814,00 kn te druga potraživanja u iznosu 42.807,00 kn.

Oročeni depozit u iznosu 150.271,00 kn odnosi se na oročena sredstva i pripadajuću kamatu u poslovnoj banci. Novčana sredstva su prikupljena u akciji Uvijek zajedno u dijelu namijenjenom za intervencije u katastrofama u iznosu 104.000,00 kn, a oročena su na temelju Odluke Savjeta Crvenog križa za prikupljanje i usmjeravanje financijskih sredstava i pomoći iz listopada 2000. Ugovor o nenamjenskom oročenju zaključen je u studenom 2000., na rok šest mjeseci, s automatskom obnovom na isto razdoblje i godišnjom, promjenjivom kamatnom stopom prema Odluci o kamatnim stopama banke 8,75 % (u 2016. je iznosila od 3,2 % do 3,5 %).

Zajmovi u iznosu 209.500,00 kn odnose se na stanje danih zajmova društvima Crvenog križa. Tijekom 2016. dana su tri zajma u ukupnom iznosu 205.000,00 kn, od čega je vrijednosno najznačajniji zajam odobren Gradskom društvu Crvenog križa Zaprešić u iznosu 150.000,00 kn, na temelju Odluke Glavnog odbora iz prosinca 2016. Prema ugovoru o namjenskom besamatnom zajmu zaključenom u prosincu 2016., Gradsko društvo Crvenog križa Zaprešić se obvezalo primljena sredstva utrošiti namjenski za prekid financijske blokade žiro računa te vratiti primljeni iznos do 31. prosinca 2017. u mjesečnim obrocima. Za osiguranje vraćanja navedenog zajma Crveni križ je u ožujku 2017. upisao pravo zaloga na nekretnini u Selcu u vlasništvu Gradskog društva Crvenog križa Zaprešić.

Vrijednosni papiri u iznosu 218.766,00 kn odnose se na obveznice Republike Hrvatske dobivene 2003. za naknadu oduzete imovine (dva stana u Ulici Crvenog križa 14 i 16, Zagreb), koje dospijevaju na naplatu u jednakim polugodišnjim anuitetima u iznosu 5.099,78 EUR u razdoblju do 2019. Prema podacima Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. na dan 30. prosinca 2016. preostalo je za naplatu šest anuiteta.

Dionice i udjeli u glavnici u vrijednosti 61.000,00 kn odnose se na temeljni kapital dva trgovačka društva u vlasništvu Crvenog križa.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 5.435.831,00 kn odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu 2.668.904,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 89.362,00 kn te druga nespomenuta potraživanja u iznosu 2.677.565,00 kn (vrijednosno značajnija su potraživanja za prihode od prodaje doplatnih marki u Tjednu solidarnosti održanom u prosincu 2016. u iznosu 2.397.329,00 kn te potraživanja od HZZO-a za obavljene usluge dobrovoljnog davalaštva krvi u iznosu 1.871.712,00 kn).

U okviru drugih nespomenutih potraživanja za prihode poslovanja evidentirana je dana pozajmica trgovačkom društvu Clementia 1878 d.o.o. u vlasništvu Crvenog križa, u iznosu 200.000,00 kn, što je trebalo evidentirati na računu zajmova. Odlukom Glavnog odbora iz prosinca 2015. odobreno je davanje navedene pozajmice trgovačkom društvu u trenutku kad navedeno društvo postane operativno. Predsjednik Crvenog križa, kao predsjednik Glavnog odbora, potpisao je Odluku o uplati pozajmice, u skladu s prethodnom odlukom Glavnog odbora, u prosincu 2016. kada je i obavljena uplata trgovačkom društvu. Odlukom Glavnog odbora iz ožujka 2017. izmijenjena je i dopunjena navedena Odluka te je utvrđeno da se sredstva daju u vidu beskamatnog zajma s početkom roka otplate istekom tri godine računajući od dana uplate sredstava na žiro račun trgovačkog društva. Također, odlučeno je da će se dinamika vraćanja sredstava utvrditi naknadnim sporazumom između Crvenog križa i trgovačkog društva. Navedeni sporazum do vremena obavljanja revizije (svibanj 2018.) nije zaključen. Prema pisanom obrazloženju izvršnog predsjednika, trgovačko društvo nije započelo s radom jer još nema uvjete za rad. Nadalje, prema obrazloženju, uplaćena sredstva nisu korištena te su u punom iznosu deponirana na račun trgovačkog društva. Navedena pozajmica je u siječnju 2017. evidentirana na računu dugoročnih zajmova ostalim subjektima.

Od ukupno iskazanih potraživanja (potraživanja za prihode poslovanja, zajmovi, depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenika te za više plaćene poreze i drugo) u iznosu 5.874.176,00 kn, na dan 31. prosinca 2016. dospjela potraživanja iznose 1.441.329,00 kn i čine 24,5 % ukupnih potraživanja.

U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2018.) naplaćena su potraživanja u iznosu 5.236.356,00 kn ili 89,1 % ukupnih potraživanja. Crveni križ poduzima mjere naplate potraživanja (slanjem opomena, raskidom ugovora, sporazumnim otplatama i slično).

Koncem 2016. ukupne obveze iznose 19.279.133,00 kn, od čega se na dospjele obveze odnosi 10.011.318,00 kn te na nedospjele 9.267.815,00 kn. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu 8.864.063,00 kn, obveze za rashode u iznosu 5.260.668,00 kn, te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja) u iznosu 5.154.402,00 kn.

Obveze za kredite i zajmove se odnose na glavicu kredita za otplatu zemljišta na adresi Zadarska bb, Zagreb na temelju ugovora zaključenog s Republikom Hrvatskom. Ugovorena je naknada u visini 50,0 % ukupne vrijednosti nekretnine, što iznosi 8.864.063,00 kn, uz odgodu plaćanja od tri godine od dana potpisivanja ugovora (15. studenoga 2007.).

Crveni križ se obvezao otplaćivati Republici Hrvatskoj ugovorenu vrijednost u roku pet godina, u 60 jednakih mjesečnih obroka, s pripadajućom kamatom u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke u trenutku potpisivanja ugovora. Revizijom je utvrđeno da Crveni križ nije otplaćivao navedenu obvezu te ukupni dug prema Republici Hrvatskoj, zajedno s kamatama iznosi 9.893.368,00 kn. U veljači 2017. je Ministarstvu državne imovine uputio dopis s prijedlogom rješenja duga kroz prijeboj ili kompenzaciju na način da se za predmetni dug Republici Hrvatskoj u vlasništvo preda imovina kojom isti raspolaže (nekretninu u Iloku), a čija bi vrijednost mogla biti u protuvrijednosti postojećeg duga Crvenog križa.

Obveze za rashode odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 3.244.849,00 kn (od čega su vrijednosno najznačajnije obveze prema dobavljačima u iznosu 3.129.811,00 kn), obveze za financijske rashode (kamata prema zajmu za otplatu zemljišta na adresi Zadarska bb, Zagreb) u iznosu 1.029.305,00 kn te obveze za zaposlene u iznosu 986.514,00 kn.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja) se odnose na odgođeno priznavanje prihoda (donirana nefinancijska imovina i financijska sredstva iz FEAD projekta) u iznosu 5.041.122,00 kn, unaprijed plaćene prihode u iznosu 112.912,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda u iznosu 368,00 kn.

U odnosu na početak godine obveze su veće za 4.271.682,00 kn ili 28,5 %. U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2018.) podmirene su obveze u iznosu 7.935.735,00 kn ili 41,2 % ukupnih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu 54.588.776,00 kn odnose se na vlastite izvore poslovanja u iznosu 26.187.571,00 kn te višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju) u iznosu 28.401.204,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 5.710.585,00 kn odnose se na tuđu materijalnu imovinu u iznosu 5.619.104,00 kn i vrijednosne papire u iznosu 91.481,00 kn. Tuđa materijalna imovina se odnosi na robu na skladištu (Centralno skladište Blato na kojem se evidentirala većina humanitarne pomoći, kao što su oprema, higijenski artikli, voda, hrana, odjeća i obuća, potrošni materijal i kućne potrepštine namijenjene krajnjim korisnicima) u iznosu 5.479.716,00 kn, opremu na korištenju (dva kontejnera strateških robnih zaliha) dobivenu od Ministarstva gospodarstva (od veljače 2017., navedeno Ministarstvo je promijenilo naziv u Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta) za skladištenje i čuvanje u iznosu 72.996,00 kn te robu na skladištu Posrednik gdje se zaprima hrana pred istekom roka trajanja u iznosu 66.392,00 kn.

Program rada

Crveni križ svoje aktivnosti provodi na temelju odredbi Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, Statuta Crvenog križa, te Plana djelovanja Crvenog križa za razdoblje od 2013. do 2016. usvojenog na Skupštini Crvenog križa 27. ožujka 2013. koji u svojim glavnim odrednicama slijedi Strategiju 2020. usvojenu na Glavnoj Skupštini Međunarodne federacije 2009.

Program rada za 2016. donesen je uz Financijski plan u prosincu 2015. na sjednici Skupštine.

Navedenim Programom rada za 2016. su planirane aktivnosti u vezi s intenzivnom međunarodnom suradnjom potaknutom izbjegličkom krizom i to s nacionalnim društvima Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, Međunarodnom federacijom društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, Međunarodnim odborom Crvenog križa, međunarodnim organizacijama, kao i veleposlanstvima u Republici Hrvatskoj (razmjena iskustava, prezentiranje djelovanja i unapređenje aktivnosti kroz međunarodne konferencije, sastanke, treninge, seminare i radionice), odnosima s javnošću, radom s društvima Crvenog križa radi razmjene informacija i iskustava, ali i pružanja instruktivne pomoći, modernizacijom informatičke opreme, planiranom distribucijom različitih materijala za društva Crvenog križa, djelomičnim preuređenjem vanjskog i unutarnjeg dijela skladišta Crvenog križa u Rijeci te izgradnjom zasebnih prostora za ured i arhive Crvenog križa u centralnom skladištu u Zagrebu, prevencijom trgovanja ljudima i pomoći žrtvama, razvojem i provođenjem programa psihosocijalne podrške, edukacijom djelatnika i volontera Crvenog križa, sudjelovanjem u osposobljavanju građana u primjeni znanja i vještina iz prve pomoći, sudjelovanjem u provođenju akcija dobrovoljnog davanja krvi koje društva Crvenog križa organiziraju tijekom cijele godine, prevencijom ovisnosti, ostalim programima zdravstvene zaštite (prevencija i smanjenje prekomjerne tjelesne težine, prevencija i suzbijanje tuberkuloze, program prevencije stradavanja od mina), socijalnim djelatnostima, Službom traženja (aktivnosti na obnavljanju obiteljskih veza osoba razdvojenih zbog oružanog sukoba, drugih situacija nasilja, prirodnih nepogoda ili drugih situacija koje zahtijevaju humanitarno djelovanje), Službom za spašavanje života i djelovanja u kriznim situacijama koja planira provesti aktivnosti iz područja spašavanja na vodi i pripreme za katastrofe (osposobljavanje spasioca), pripremom i djelovanjem u kriznim situacijama, ekološkom zaštitom, radom s mladima i volonterima, aktivnostima u edukaciji i korištenju EU fondova te prikupljanjem sredstava i izdavaštvom.

U Izvješću o radu Crvenog križa za 2016., koje je usvojeno na sjednici Skupštine u ožujku 2017., dan je pregled aktivnosti koje je provodio Crveni križ na razini Republike Hrvatske (dio aktivnosti je provodio Crveni križ, a dio su provodila društva Crvenog križa). Prema podacima iz Izvješća o radu tijekom 2016., Služba traženja je provodila aktivnosti koje su usmjerene na obnavljanje obiteljskih veza između članova obitelji razdvojenih uslijed oružanih sukoba ili drugih izvanrednih situacija, velikih prirodnih, ekoloških i drugih nesreća, kao posljedica migracija te osoba razdvojenih uslijed različitih drugih životnih okolnosti koje zahtijevaju humanitarno djelovanje. U okviru redovnih aktivnosti Služba traženja, otvorila je 630 novih postupaka, a okončala 625 postupaka traženja nestalih osoba. Tijekom migrantske krize, Crveni križ pružio je humanitarnu pomoć i zaštitu za 102 275 izbjeglica i migranata te psihosocijalnu podršku za njih više od 14 500. U Prihvatilištu za tražitelje azila u Kutini boravilo je ukupno 404 tražitelja azila, u Zagrebu 2 232 tražitelja azila, a 139 osoba bilo je redovno uključeno u program podrške pri integraciji azilanata i osoba pod supsidijarnom zaštitom u hrvatsko društvo.

U okviru programa prevencije trgovanja ljudima, u Republici Hrvatskoj identificirano je ukupno 30 žrtava, a Crveni križ omogućio je smještaj i skrb za ukupno pet žrtava trgovanja ljudima te u okviru programa edukacije i prevencije trgovanja ljudima održao 455 radionica kojima je obuhvaćeno 11 157 djece u obrazovnim ustanovama.

U sklopu zdravstvenih djelatnosti Crvenog križa provodili su se različiti programi za zaštitu i promicanje zdravlja s ciljem sprečavanja bolesti i očuvanja zdravlja i to: program prevencije i borbe protiv tuberkuloze (održana su 226 predavanja za 3 656 polaznika te je posjećeno 1 275 bolesnika), program prevencije stradavanja od mina (održana su 143 predavanja na kojima je bilo 1 425 polaznika), program politike smanjenja šteta od zlorabe droga (utvrđeno je ukupno 1 457 korisnika, podijeljeno 26 511 štrcaljki, 50 971 igala, 8 436 ampuli destilirane vode, 2 982 kondoma te vraćeno 15 202 štrcaljki s iglama).

U organizaciji društava Crvenog križa, tijekom 2016., od dobrovoljnih davatelja krvi prikupljeno je 156 726 doza krvi. U okviru programa prve pomoći osposobljena su 52 kandidata za predavače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći, za 65 doktora medicine obnovljene su dozvole za predavače, 75 osoba je sudjelovalo na Stručnom skupu na temu Pružanje prve pomoći ozlijeđenoj ili naglo oboljeloj osobi, a 27 doktora medicine je obnovilo znanje za predavače prve pomoći. Održano je Nacionalno natjecanje ekipa prve pomoći, na kojem se natjecalo sedam ekipa prve pomoći. Pobjednička ekipa predstavljala je Crveni križ na Europskom natjecanju. Služba spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja je osposobila 131 spasioca te 166 učenika sedmih i osmih razreda osnovne škole - juniora spasioca. Proveden je i ekološki projekt Crveni križ u plavom okviru, kroz koji je tijekom akcija čišćenja podmorja, prikupljeno 426 vreća otpada. U sklopu zajedničkih akcija Crvenog križa, u listopadu je provedena 44. sabirna akcija Solidarnost na djelu, koja se provodi kao zajednička akcija općinskih, gradskih i županijskih društava Crvenog križa. U akciji su prikupljena financijska sredstva i materijalna dobra, a prikupljenim sredstvima nabavljala se humanitarna pomoć koja se dijelila korisnicima u potrebi. U okviru projekta Vaš dar za pravu stvar, društva Crvenog križa prikupljala su prehrambene artikle. Na području Grada Zagreba u projekt se uključio Crveni križ. Ukupno je u 2016. podijeljeno 770 912 kg hrane, odnosno 42 579 paketa hrane, 43 901 kg higijenskih potrepština, odnosno 23 951 paket higijenskih potrepština te 240 304 kg odjeće i 13 363 pari obuće. Prema pisanoj izjavi odgovorne osobe, podjelom različitih oblika humanitarne pomoći u 2016. obuhvaćeno je 39 474 korisnika u 78 društava Crvenog križa na teritoriju Republike Hrvatske. Procjenjuje se da potrebu za različitim oblicima humanitarne pomoći (hrana, higijenske potrepštine, odjeća, obuća te financijska sredstva) iskazuje preko 100.000 stanovnika. Mladi Crvenog križa u 2016. brojili su ukupno 46 652 člana. Održana su natjecanja mladih Crvenog križa na tri razine: gradska, međužupanijska i nacionalna razina. Na gradskoj razini natjecalo se 706 ekipa u 87 gradova s ukupno 4 212 učenika, na međužupanijskoj razini natjecalo se 960 učenika, a na Državnom natjecanju sudjelovalo je 20 ekipa s ukupno 120 natjecatelja.

U 2016. bilo je aktivno 11 211 volontera Crvenog križa, ostvareno je 184 025 volonterskih sati, potpisana su 1 922 ugovora o volontiranju, izdano je 614 potvrda o volontiranju, 241 potvrda o kompetencijama stečenima volontiranjem i 2 026 volonterskih knjižica Crvenog križa. Na području Europske unije (osiguranje Europskog prvenstva u nogometu, vježbe zaštite i spašavanja Mađarskog Crvenog križa-Pecsvarad) volonterske aktivnosti obavljalo je 10,0 % volontera, dok su drugi volontirali na području Republike Hrvatske. Najveći broj volontera sudjelovao je u provedbi humanitarno socijalnih programa u zajednici, provedbi programa prve pomoći i provedbi dobrovoljnog davanja krvi.

U skladu sa Zakonom o Hrvatskom Crvenom križu, u svrhu promicanja svojih djelatnosti Crveni križ je organizirao Tjedan Crvenog križa, Tjedan borbe protiv tuberkuloze i Tjedan solidarnosti u kojima se izdaju obvezne doplatne poštanske marke. Za ostvarivanje svojih ciljeva i izvršavanje javnih ovlasti te djelatnosti, Crveni križ je stjecao sredstva i od naknada za priređivanje nagradnih igara prema važećim propisima.

Tijekom 2016. u provedbi su bili projekti Krizni apel Međunarodne federacije društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (za pokrivanje troškova izbjegličke krize te opremu prihvatnih centara i skladišta) - Emergency Appeal (IFRC), Krizni fond Međunarodne federacije društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (za osnovne troškove zbrinjavanja migranata i izbjeglica u tranzitu) - DREF (IFRC), UNHCR Logistika i skladište 2016. (operativni troškovi logistike i skladišta u tranzitnom centru u Slavonskom Brodu do travnja 2016. kada je kamp zatvoren), Program pomoći tražiteljima azila, azilantima i osobama pod supsidijarnom zaštitom - UNHCR Pillar 1, Projekt pomoći povratnicima i drugim osobama u potrebi na području od posebne državne skrbi - UNHCR Pillar 3, Trening na polju psihosocijalne podrške - Psychosocial support Training (IFRC), Poboljšanje pripreme za djelovanje u katastrofama za građane starije životne dobi - PrepAge, Procjena i jačanje otpornosti kroz uključivanje susjedskih mreža - ReCheck, Španjolski Crveni križ - Potpora Crvenom križu za migracije, Republika Koreja - pomoć u migracijskoj krizi, Humanitarni paketi za središnju Hrvatsku (hrana, higijena te tehnička pomoć) - FEAD.

Crveni križ je ispunio zadatke i aktivnosti planirane Programom rada za 2016.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena u skladu s predviđenim namjenama
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija
- provjeriti usklađenost provedenih aktivnosti s programom rada te
- ocijeniti efikasnost Crvenog križa u ostvarenju ciljeva utvrđenih statutom i godišnjim programom rada.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Crvenog križa. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja te s podacima iz financijskog plana. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Crvenog križa. Obavljeni su razgovori s izvršnim predsjednikom i zaposlenicima i pribavljena obrazloženja pojedinih poslovnih događaja.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 1998. i 1999., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te Program rada.

Obavljenom revizijom za 2016. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 1998. i 1999., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijsku imovinu, obveze, prihode od prodaje roba, rashode za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa i nabavu.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 1998. i 1999.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Crvenog križa za 1998. i 1999., o čemu je sastavljeno Izvješće.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Crvenom križu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene naloge i preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i računovodstveno poslovanje, imovinu, prihode i rashode, program rada te nabavu.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koja je preporuka u postupku izvršenja i prema kojim nalogima i preporuci nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- usklađene su analitičke evidencije o prihodima i rashodima ostvarenim od inozemnih potpora s glavnom knjigom
- zakonski je regulirano dobrovoljno davalaštvo krvi (organizacija akcije dobrovoljnog davalaštva krvi, donošenje i izvršenje plana, uvjeti koje moraju zadovoljiti organizatori akcija te zahvalnice za dobrovoljne davaoce krvi)
- naplata prihoda od HZZO-a obavlja se u skladu s ugovorom
- ustrojene su evidencije materijalnih donacija, odnosno humanitarne pomoći u pomoćnim knjigama po količini, vrijednosti i vrsti donacije
- obavljen je popis humanitarne pomoći koja je smještena u skladištu Crvenog križa
- naplaćivane su članarine u skladu s propisima i odlukama
- dnevnice za službena putovanja su isplaćivane u skladu s propisima
- ustrojena je evidencija o potrošnji goriva po vozilima
- pribavljeni su izvještaji o izvršenim djelima (ugovor o djelu) te odobrenja osobe odgovorne za nadzor nad obavljanjem posla po ugovoru o djelu
- donesen je pravilnik kojim je utvrđeno koja priznanja i zahvalnice se daju dobrovoljnim davaocima krvi
- sredstva su trošena u skladu s propisima, ugovorima s međunarodnim organizacijama te u skladu s osnovnom funkcijom za koju je Crveni križ osnovan

- podaci o prihvatu i distribuciji humanitarne pomoći putem godišnjeg izvještaja dostavljaju se nadležnom Ministarstvu u skladu s propisima koji to reguliraju.

Preporuka koja je u postupku izvršenja:

- djelomično su uspostavljene unutarnje kontrole za prihvata i distribuciju humanitarne pomoći.

Nalozi i preporuka prema kojima nije postupljeno:

- nisu donesene upute o načinu zaprimanja i distribuciji humanitarne pomoći društvima Crvenog križa
- nije obavljen cjelovit popis imovine i obveza sa stanjem koncem godine
- nije donesen cjenik informativno promidžbenog materijala u kojem su iskazane prodajne cijene materijala te nije donesen unutarnji pravilnik kojim je propisano koji se promidžbeni materijali tiskaju, izrađuju i poklanjaju.

Crveni križ je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju.

1.2. Crveni križ u cijelosti prihvaća naloge i preporuke.

2. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

- 2.1. Prema odredbi članka 8. stavka 5. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, Crveni križ na temelju javnih ovlasti pokreće, organizira, provodi i sudjeluje u redovnim i izvanrednim akcijama solidarnosti u Republici Hrvatskoj za pomoć osobama u potrebi i žrtvama oružanih sukoba, velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća, s posljedicama masovnih stradanja i epidemija u zemlji i svijetu, te osigurava čuvanje određenih količina materijalnih dobara za te potrebe. Crveni križ nije utvrdio kolike količine i koju vrstu materijalnih dobara treba osigurati na zalihama za navedene potrebe. Nadalje, prema odredbi članka 5. stavka 4. Statuta Crvenog križa, Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici traže, primaju i raspoređuju humanitarnu pomoć Međunarodne federacije društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, Međunarodnog odbora Crvenog križa, nacionalnih društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, međunarodnih organizacija i drugih donatora za potrebe na području Republike Hrvatske u izvanrednim situacijama.

Crveni križ je, prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, pokrenuo 2016. pitanje definiranja standarda zaliha humanitarne pomoći zaprimljene uslijed kriznih situacija koje svojim opsegom i nenadanošću mogu ugroziti živote i zdravlje stanovništva te izazvati velike materijalne štete i štete za okoliš. U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2018.) Crveni križ nije donio unutarnji akt upravljanja zalihama i utvrdio optimalne zalihe humanitarne pomoći za pravovremeno ispunjenje Zakonom i Statutom propisanih aktivnosti, odnosno potreba (primjerice količine pojedinih vrsta robe koje moraju biti stalno na raspolaganju za potrebe opskrbe i broj dana opskrbe s tim količinama).

Državni ured za reviziju nalaže donijeti unutarnji akt i na temelju njega upravljanje zalihama humanitarne pomoći, odrediti optimalne zalihe humanitarne pomoći te osigurati čuvanje utvrđenih količina materijalnih dobara u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskom Crvenom križu i Statutom Crvenog križa.

2.2. *Crveni križ u cijelosti prihvaća nalog te navodi da je 2016. pokrenuo postupak definiranja standarda zaliha humanitarne pomoći zaprimljene uslijed kriznih situacija koje svojim opsegom i iznenadnošću mogu ugroziti živote i zdravlje stanovništva te izazvati velike materijalne štete i štete po okoliš. Nadalje navodi da su na temelju dostupnih dokumenata tijela državne uprave koja djeluju u kriznim situacijama (Državna uprava za zaštitu i spašavanje) krenuli u izradu dokumenta koji definira zalihe opreme i humanitarne pomoći koje Crveni križ mora imati na zalihi uvažavajući dosadašnju praksu po kojoj određene prehrambene artikle, ali i opremu tijekom kriznih događaja dobivaju od robnih zaliha Republike Hrvatske te iste nije potrebno skladištiti na njihovom skladištu. Također, Crveni križ navodi da je određenu opremu ali i humanitarnu pomoć dobivao putem donacija raznih međunarodnih organizacija kao što su nacionalna društva Crvenog križa, UNHCR-a i slično, ali i od građana Republike Hrvatske i drugih donatora, te su zalihe na kraju godine vođene izvanbilančno.*

3. Sustav unutarnjih kontrola

3.1. Prema odredbi članka 3. stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Crveni križ je obvezan provoditi samoprocjenu funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15). Samoprocjena se provodi popunjavanjem Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola (u daljnjem tekstu: Upitnik). Crveni križ je za 2016. popunio Upitnik u kojem je navedeno, između ostalog, da su doneseni opći akt za preuzimanje višegodišnjih ugovornih obveza koje imaju financijski učinak, opći akt za korištenje raspoloživih novčanih sredstava za ulaganje u vrijednosne papire i druge oblike financijske imovine te unutarnji akt kojim su utvrđeni kriteriji za plaćanje predujmom.

Revizijom je utvrđeno da Crveni križ nije donio navedene akte, u pojedinim slučajevima ugovorena oprema nije isporučena, odnosno ugovoreni radovi nisu izvršeni u skladu s vremenskim rokovima iz ugovora, o pojedinim izvedenim radovima ne postoji privremena, odnosno konačna obračunska situacija koju odobrava osoba i/ili tijelo koje nadzire ili odobrava radove.

Nadalje, u pojedinim slučajevima, prilikom zaprimanja humanitarne pomoći u skladište, pojedine skladišne primke ne sadrže potpis osobe koja kontrolira i knjiži, već su skladišne primke potpisane samo od strane skladištara.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u poslovanju koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode te nabavu, a što je posljedica neprovođenja propisa i procedura te nedonošenja drugih potrebnih procedura.

Prema odredbama članka 5. navedenog Pravilnika, na temelju pitanja iz Upitnika provodi se samoprocjena rada sustava kojoj je cilj potvrda da se sredstva koriste zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav financijskog upravljanja i kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno.

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Odredbom članka 17. navedenog Zakona propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže popuniti Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola u skladu sa stvarnim stanjem te provoditi samoprocjenu učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Također, nalaže uspostaviti učinkovit sustav unutarnjih kontrola te evidentirati poslovne događaje u poslovne knjige u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 3.2. *Crveni križ nalog prihvaća u cijelosti te navodi da će se samoprocjena učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola provoditi u skladu s Pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Nadalje, navodi da je otklonio dio u Nalazu utvrđenih nepravilnosti i propusta u vezi s ugovorenom opremom gdje ista nije isporučena (dokumentacija se temeljito kompletira i prati prije izvršenja plaćanja). Također, navodi da je otklonio dio u Nalazu utvrđenih nepravilnosti i propusta u vezi s ugovorima o radovima (prati se njihovo izvršenje u skladu s rokovima), a skladišne primke ovjeravaju osobe zadužene za kontrolu i knjiženje skladišne dokumentacije.*

4. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 4.1. Crveni križ vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Utvrđene nepravilnosti se odnose na planiranje, poslovne knjige, evidentiranje nefinancijske imovine, popis imovine i obveza te evidentiranje prikupljene i podijeljene humanitarne pomoći.

- Planiranje

Financijski plan i Program rada za 2016., Skupština Crvenog križa je usvojila u prosincu 2015., a izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2016.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2016. su planirani prihodi u iznosu 44.359.350,00 kn, što je za 1.916.650,00 kn ili 4,5 % više u odnosu na plan, rashodi u iznosu 40.958.000,00 kn, što je za 2.999.000,00 kn ili 6,8 % manje u odnosu na plan te financijski rezultat, odnosno višak prihoda u iznosu 3.401.350,00 kn.

Financijski plan za 2016., kao i izmjene i dopune, sadrži prihode i rashode iskazane po računima iz računskog plana te obrazloženje, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Programom rada za 2016. planirani su ciljevi i aktivnosti po pojedinim djelatnostima, programima i projektima, te je navedeno da su sredstva za provođenje Programa rada predviđena Financijskim planom, čija će realizacija ovisiti o ostvarenim sredstvima. Program rada ne sadrži potrebna sredstva za provedbu planiranih ciljeva i aktivnosti te izvore financiranja što onemogućuje povezivanje Programa rada s Financijskim planom.

Revizijom je utvrđeno da Crveni križ sastavlja Financijski plan na temelju prijedloga potrebnih sredstava za ostvarenje pojedinih vrsta rashoda po djelatnosti, programu, odnosno projektu, koja proizlaze iz Programa rada. U poslovnim knjigama Crvenog križa, na računima prihoda i rashoda, evidentira se mjesto troška za svaku djelatnost, program i projekt, ali ne i oznaka izvora financiranja. Crveni križ ne vodi analitičke evidencije po izvorima financiranja te se ne može utvrditi na što se odnose neutrošena sredstva koncem 2016., namijenjena za redovno poslovanje (djelatnosti i programi). S obzirom da se Crveni križ financira iz više izvora, da provodi više različitih djelatnosti, programa i projekata te da se iz više različitih izvora financira pojedina djelatnost, odnosno program, financijski plan je potrebno sastaviti po programima te izvorima iz kojih se pojedini rashodi podmiruju.

Državni ured za reviziju predlaže financijskim planom planirati prihode i rashode po izvorima te programom rada planirati rashode i izvore financiranja potrebne za provođenje planiranih ciljeva i aktivnosti čime bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola nad financijskim sredstvima.

- Poslovne knjige

U poslovnim knjigama, pojedini rashodi nisu evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije.

Rashodi za plaće za prekovremeni rad u iznosu 463.354,00 kn su u poslovnim knjigama evidentirani u okviru rashoda za plaće za redovan rad, a trebali su biti evidentirani u okviru računa 4113 - Plaće za prekovremeni rad.

U okviru financijskih rashoda koji su ostvareni u iznosu 2.357.740,00 kn, u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani ostali nespomenuti financijski rashodi u iznosu 1.932.000,00 kn. Navedeni nespomenuti financijski rashodi se odnose na donaciju ugovorenih projektnih sredstava društvima Crvenog križa za zbrinjavanje migranata (između ostalog, odnose se na plaće, dnevnice, prijevoz, gorivo, cestarine, putna osiguranja te prehranu zaposlenika i volontera). Navedena sredstva su doznačena društvima Crvenog križa u skladu s projektnim ugovorima i na temelju pojedinačnih zahtjeva uz koje su priloženi računi, obračunske liste i druga dokumentacija te su trebala biti evidentirana u okviru računa 45 - Donacije.

Nadalje, u okviru naknada troškova zaposlenima koje su ostvarene u iznosu 1.296.779,00 kn, u poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani troškovi stručnog usavršavanja u iznosu 267.023,00 kn. Navedeni troškovi najvećim dijelom odnose se na smještaj i prehranu volontera na raznim treninzima, natjecanjima, sastancima i slično te su trebali biti evidentirani u okviru računa 423 - Naknade volonterima.

U okviru rashoda za usluge telefona, pošte i prijevoza evidentirane su i usluge prijevoza u iznosu 198.971,00 kn. S obzirom da se navedene usluge odnose na prijevoz zaposlenika i volontera na službena putovanja, trebale su biti evidentirane u okviru računa 4211 - Službena putovanja (za zaposlenike) i 4232 - Naknade troškova službenih putovanja (za volontere).

Prema odredbi članka 9. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i odredbi članka 4. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15 i 25/17), neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana. Prema odredbi članka 6. navedenog Pravilnika, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati rashode na propisanim računima iz računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

- Nefinancijska imovina

Nefinancijska imovina je koncem 2016. evidentirana u vrijednosti 42.787.333,00 kn. Vrijednosno najznačajnija imovina se odnosi na zemljišta u vrijednosti 18.709.868,00 kn te građevinske objekte u vrijednosti 17.009.585,00 kn. Navedene nekretnine se nalaze u Iloku, Rijeci, Velom Lošinj u te na četiri lokacije u Zagrebu.

Crveni križ je vlasnik nekretnine na Dubravkinom trgu 11, Zagreb, površine 457 m², koja se prema zemljišnoknjižnom izvratku sastoji od dvorišta i kuće na katastarskoj čestici broj 277, a prema posjedovnom listu od dvorišta, kuće broj 11 te četiri pomoćne zgrade. U ožujku 2007. izrađena je procjena navedene nekretnine od strane stalnog sudskog vještaka za graditeljstvo i procjenu nekretnina, koja je prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe bila informativnog karaktera zbog budućih ulaganja. Procjenom je utvrđeno da se nekretnina sastoji od dvorišta, kuće broj 11 te četiri pomoćne građevine (zgrade). Prema navedenoj procjeni, sadašnja građevinska vrijednost nekretnine nabavljene 2007. iznosila je 581.191,00 kn, a vrijednost zemljišta i komunalne opreme 1.357.986,00 kn.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, na lokaciji Dubravkin trg 11, Zagreb, postoje tri garaže (prenamijenjene iz četiri pomoćne zgrade), od kojih je samo jedna garaža evidentirana u poslovnim knjigama, a dvije garaže nisu evidentirane u poslovnim knjigama.

Nadalje, revizijom je utvrđeno da je Crveni križ u poslovnim knjigama evidentirao ukupnu vrijednost tri garaže u jednom iznosu (jedna na lokaciji Dubravkin trg 11, Zagreb i dvije garaže na drugoj lokaciji u Zagrebu) i da se ne može utvrditi pojedinačna vrijednost svake garaže.

Prema odredbama članka 7. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo se temelji na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Informacija u financijskom izvještaju je pouzdana kad u njoj nema značajne pogreške i pristranosti, odnosno kad vjerno odražava ono što predstavlja. Načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Nadalje, prema odredbi članka 28. stavka 3. spomenutog Zakona, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati i iskazati imovinu u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Popis imovine i obveza

U studenom 2016. je izvršni predsjednik Crvenog križa donio Odluku o redovnom godišnjem popisu imovine i obveza za 2016. i imenovanju Povjerenstva za popis. Na temelju navedene Odluke osnovano je Povjerenstvo za popis imovine i obveza te utvrđeno razdoblje obavljanja popisa od 15. prosinca 2016. do 23. siječnja 2017.

Također su donesene Upute za postupanje Povjerenstva za popis kod godišnjeg popisa imovine i obveza. O provedenom popisu, Povjerenstvo za popis imovine i obveza sastavilo je u veljači 2017. Izvješće s popisnim listama te dalo prijedlog za otpis imovine.

Komisija je godišnji popis imovine i obveza na dan 31. prosinca 2016., provela zaključno s danom 14. veljače 2017. (prema podacima iz Izvješća o godišnjem popisu imovine i obveza), što nije u skladu s razdobljem obavljanja popisa navedenom u Odluci o redovnom godišnjem popisu imovine i obveza za 2016.

Popisne liste ne sadrže novčane izraze, nedostaju popisne liste potraživanja i obveza s utvrđenim rokovima dospelosti, odnosno ročnosti i pravnog temelja, iako su, prema Izvješću o godišnjem popisu imovine i obveza, potraživanja i obveze obuhvaćeni popisom u iznosima preuzetima iz glavne knjige. Nadalje, popisom imovine nisu obuhvaćeni svi građevinski objekti (nije popisano 40 stambenih zgrada (montažnih kućica) na lokaciji Ilok te tri pomoćne građevine (dvije radionice i spremište) na Dubravkinom trgu 11, Zagreb).

Također, revizijom je utvrđeno da podaci o popisu imovine i obveza iskazani u Izvješću o godišnjem popisu imovine i obveza, koji se odnose na nefinancijsku imovinu nisu istovjetni podacima iskazanim u Bilanci ni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, odnosno nije usklađeno knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom. Tako je, između ostalog, stanje dugotrajne nematerijalne imovine u Izvješću o godišnjem popisu imovine i obveza iskazano u vrijednosti 39.166.508,00 kn, a u Bilanci u iznosu 42.787.333,00 kn, vrijednost ulaganja u vrijednosne papire u Izvješću o godišnjem popisu imovine i obveza je iskazana u iznosu 286.048,00 kn, a u Bilanci u iznosu 218.766,00 kn.

Prema odredbama članaka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je, između ostalog, najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje se osniva u skladu sa statutom ili drugim najvišim općim aktom neprofitne organizacije. Zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste.

Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis. Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza te uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Evidentiranje prikupljene i podijeljene humanitarne pomoći

Crveni križ na temelju odredbi članka 8. stavka 1. točke 4., 5. i 6. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu traži, prima i raspoređuje humanitarnu pomoć, pokreće, organizira, provodi i sudjeluje u redovnim i izvanrednim akcijama međunarodne pomoći i solidarnosti u Republici Hrvatskoj i svijetu za pomoć osobama u potrebi i žrtvama oružanih sukoba, velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća, s posljedicama masovnih stradanja i epidemija u zemlji i svijetu, te osigurava čuvanje određenih količina materijalnih dobara za te potrebe.

Prema Izvješću o stalnom prikupljanju i pružanju humanitarne pomoći za 2016., ukupno je prikupljeno humanitarne pomoći u iznosu 16.791.329,00 kn (materijalna dobra u iznosu 5.903.331,00 kn i financijska dobra u iznosu 10.887.998,00 kn), a pruženo u iznosu 12.283.230,00 kn (materijalna dobra u iznosu 5.369.331,00 kn i financijska dobra u iznosu 6.913.899,00 kn). Također, prema navedenom Izvješću humanitarna pomoć pružala se u prihvatilištima za tražitelje azila u Kutini i Zagrebu te osobama pod međunarodnom zaštitom tijekom njihove integracije u lokalnu zajednicu (u kojima je sveukupno sudjelovalo 2 777 neposrednih korisnika - pojedinaca). Crveni križ pružio je humanitarnu pomoć 325 korisnika u ustanovama te 70 korisnika u organizacijama civilnog društva. Tijekom izbjegličke krize u 2016. pružena je pomoć za 102 275 izbjeglica na području Republike Hrvatske. Također, prema Izvješću o radu za 2016. Crveni križ je proveo aktivnosti prikupljanja i podjele humanitarne pomoći (hrana, odjeća, higijenske potrepštine i druga roba) migrantima i socijalno ugroženom stanovništvu.

Crveni križ vodi pomoćne evidencije o prikupljenoj i podijeljenoj humanitarnoj pomoći, odnosno zalihama humanitarne pomoći po vrsti, količini i vrijednosti.

U 2016. Crveni križ je u okviru projekta Vaš dar za pravu stvar dogovorio suradnju s jednim trgovačkim lancem o prikupljanju materijalnih dobara putem košara i to za vrijeme trajanja sabirne akcije Solidarnost na djelu (od 13. do 27. listopada 2016.) te za vrijeme trajanja Tjedna solidarnosti (od 8. do 15. prosinca 2016.). Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, Crveni križ je u navedenim razdobljima prikupio prehrambene artikle (između ostalog, brašno, tjesteninu, ulje, rižu, sol, šećer, juhe), ukupne vrijednosti 17.488,00 kn, odnosno 1 500 kg hrane.

Nadalje, navodi da navedene akcije provode društva Crvenog križa, ali ih je iznimno tijekom listopada i prosinca 2016. proveo Crveni križ jer Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb (u čijoj su nadležnosti navedene aktivnosti) nije bilo u mogućnosti provesti prikupljanje materijalnih dobara. Prikupljeni artikli distribuirani su za potrebe korisnika socijalnih samoposluga trima gradskim društvima Crvenog križa (Zaprešić, Županja i Topusko). Za navedene akcije Crveni križ nije podnio zahtjev za izdavanje rješenja o odobrenju provođenja humanitarne akcije, nije dostavio plan provođenja humanitarne akcije, plan korištenja prikupljene humanitarne pomoći koji uključuje i kriterije raspodjele pomoći, te nije podnio propisano izvješće o provedenoj akciji nadležnom uredu. Prema odredbama članka 10. Zakona o humanitarnoj pomoći, humanitarna akcija je vremenski ograničeno, organizirano prikupljanje humanitarne pomoći za određenog korisnika, odnosno korisnike ili za definiranu svrhu koja ne može trajati duže od 90 dana. Također, humanitarnu akciju, nakon izvršenosti rješenja kojim se odobrava provođenje humanitarne akcije, mogu provesti stalni prikupljači humanitarne pomoći i neprofitne pravne osobe koje nemaju rješenje kojim se odobrava stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći, profitne pravne osobe i fizičke osobe.

Prema odredbi članka 21. navedenog Zakona, stalni prikupljač humanitarne pomoći dužan je dostaviti nadležnom uredu plan provođenja humanitarne akcije te plan korištenja prikupljene humanitarne pomoći koji uključuje i kriterije raspodjele pomoći ako se radi o više korisnika. Prema odredbama članka 48. navedenog Zakona organizator humanitarne akcije dužan je nadležnom uredu dostaviti izvješće o provedenoj humanitarnoj akciji u roku trideset dana od dana završetka humanitarne akcije te konačno izvješće u roku petnaest dana nakon posljednje transakcije povezane s provedenom humanitarnom akcijom.

Kod Crvenog križa, kao posrednika u doniranju hrane, naglašava se važnost uvjeta, kriterija i načina doniranja hrane koje mora ispunjavati posrednik u doniranju hrane (dobivenu od donatora, građana i drugih posrednika) koji su propisani odredbama Pravilnika o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje (Narodne novine 119/15). Između ostalog, odredbama članaka 10. i 11. navedenog Pravilnika propisano je da doniranu hranu moraju pratiti isprave (otpremnicu, primka) te u slučaju doniranja hrane od strane građana, posrednik treba pregledati hranu i izgled pakiranja te izdati potvrdu o zaprimljenoj hrani koju potpisuju posrednik i građani. Također, posrednik je dužan voditi evidenciju primitka hrane od donatora odnosno građanina te evidenciju ili bazu podataka krajnjih primatelja iz koje je razvidno da se radi o osobama koji ispunjavaju uvjete iz članka 5. navedenog Pravilnika (socijalno ugroženima, korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi i/ili pogođenima elementarnim nepogodama). Pored navedenog, dužan je zbirne podatke iz evidencija dostaviti nadležnom ministarstvu u propisanim rokovima, u skladu s navedenim Pravilnikom.

Vrijednost humanitarne pomoći je dijelom procijenjena (donirana odjeća i obuća iznosi 5,00 kn po kilogramu, prema Odluci izvršnog predsjednika Crvenog križa iz siječnja 2013.), a dijelom utvrđena prema podacima navedenim u dokumentaciji donatora, odnosno na računu dobavljača koji je priložen pri dostavljanju humanitarne pomoći. Vrijednost zaliha humanitarne pomoći početkom 2016. je iznosila 10.312.705,00 kn, a koncem 5.546.107,00 kn. Tijekom 2016. prikupljena je humanitarna pomoć u iznosu 6.409.327,00 kn, a podijeljena je u iznosu 18.022.329,00 kn.

Prikupljena i podijeljena humanitarna pomoć nije u glavnoj knjizi evidentirana i financijskim izvještajima za 2016. iskazana kao zalihe za preraspodjelu drugima i obveze za prikupljena sredstva pomoći, odnosno kao prihod od donacija i rashodi za donacije, već je iskazana izvanbilančno.

Prema odredbi članka 15. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, zalihe su dobra koja se čuvaju u procesu obavljanja posla (proizvodnje i/ili pružanja usluga), za preraspodjelu drugima i za uporabu u izvanrednim situacijama. Isto tako, odredbom članka 25. navedenog Pravilnika je propisano da se obveze za prikupljena sredstva pomoći (područjima pogođenima prirodnim katastrofama, skupinama stanovništva s posebnim potrebama, institucijama za nabavu medicinske opreme i slično) evidentiraju u trenutku primitka novca ili druge vrste imovine. Kada neprofitna organizacija prikupljena sredstva pomoći proslijedi krajnjim korisnicima priznaju se rashodi za danu donaciju i prihodi od donacija.

Crveni križ većinu aktivnosti raspodjele humanitarne pomoći prema krajnjim korisnicima radi kroz općinska, gradska i županijska društva Crvenog križa, međutim ne vodi evidenciju krajnjih korisnika podijeljene humanitarne pomoći. Također, revizijom je utvrđeno da nisu donesene upute o načinu zaprimanja i distribuciji humanitarne pomoći društvima.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi humanitarne akcije u skladu s odredbama Zakona o humanitarnoj pomoći te za prikupljanje i doniranje hrane voditi evidencije u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje. Nadalje, nalaže primljenu humanitarnu pomoć namijenjenu drugima evidentirati u okviru zaliha za preraspodjelu drugima te obveze za prikupljena sredstva pomoći evidentirati u trenutku primitka novca ili druge vrste imovine, a podijeljenu humanitarnu pomoć u okviru prihoda od donacija i rashoda za donacije (uz istodobno smanjenje zaliha za preraspodjelu drugima i obveza za donacije iz prikupljenih sredstava pomoći), kako je to propisano odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Također, Državni ured za reviziju predlaže voditi evidenciju krajnjih korisnika podijeljene humanitarne pomoći te donijeti upute o načinu zaprimanja i distribuciji humanitarne pomoći društvima radi boljeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola.

- 4.2. *U očitovanju, dio Nalaza koji se odnosi na poslovne knjige Crveni križ prihvaća u cijelosti te navodi da su tijekom revizijskog postupka već usvojene preporuke za evidentiranje knjigovodstvenih promjena na propisanim računima iz računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.*

U dijelu Nalaza koji se odnosi na popis imovine i obveza Crveni križ obrazlaže da je donesena Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza 31. prosinca 2016. i imenovanju Povjerenstva za popis (URBROJ: 45-98/2016, od 28. studenoga 2016.). Crveni križ nadalje navodi da u vlasništvu ima imovinu u Zagrebu, Rijeci, Velom Lošinj, Solinu i Kutini te je zbog dislociranosti iste, godišnji popis imovine i obveza Crvenog križa kojim je potrebno bilo utvrditi stanje dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine, financijske imovine, potraživanja, obveza i zaliha završen zaključno sa 14. veljače 2017., a ne do 23. siječnja 2017. kako je i bilo određeno u navedenoj Odluci.

Dio Nalaza koji se odnosi na evidentiranje prikupljene i podijeljene humanitarne pomoći Crveni križ prihvaća u cijelosti te navodi da s obzirom na različitu praksu u postupanju društava Crvenog križa i ureda državne uprave na pojedinim područjima u odnosu na Zakon o humanitarnoj pomoći, a uzimajući u obzir činjenicu da je riječ o neprofitnoj pravnoj osobi koja prikuplja i pruža humanitarnu pomoć na temelju javne ovlasti propisane posebnim zakonom (Zakonom o Hrvatskom Crvenom križu), Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je 26. veljače 2018. upućen dopis sa zahtjevom za davanjem službenog mišljenja o obvezi postupanja Crvenog križa i društava Crvenog križa kao njegovih ustrojstvenih oblika u odnosu na Zakon o humanitarnoj pomoći. Nadalje, Crveni križ navodi da je na istu temu 25. travnja 2018. održan sastanak s predstavnicima navedenog Ministarstva i 3. svibnja 2018. s predstavnicima Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Odsjek za humanitarnu pomoć, Grad Zagreb. Također navodi da je nakon održanih sastanaka, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku svim uredima državne uprave dostavilo dopis u cilju ujednačavanja prakse, osobito u pogledu postupanja nadležnih ureda prema društvima Crvenog križa vezano za humanitarne akcije, posebno za sabirnu akciju pod nazivom Solidarnost na djelu uvažavajući odredbe Zakona o humanitarnoj pomoći, popunjavanja Trogodišnjeg programa rada pravne osobe koja podnosi Zahtjev za stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći (Obrazac 2. iz Pravilnika o obrascima za prikupljanje humanitarne pomoći), popunjavanja Izvješća o provedbi trogodišnjeg Programa rada pravne osobe kojoj je odobreno stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći (Obrazac 3. iz Pravilnika o obrascima za prikupljanje humanitarne pomoći). Nadalje navodi da je nakon zaprimljenog mišljenja Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Crveni križ isti uputio svim društvima Crvenog križa (gradskim, općinskim, županijskim) navodeći obvezu postupanja u skladu sa Zakonom o humanitarnoj pomoći, a na temelju mišljenja Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Osim toga, navodi da se obvezao da će ubuduće spomenutom Ministarstvu dostavljati popis svih humanitarnih akcija koje organiziraju ili planiraju organizirati pojedina društva Crvenog križa, a kako bi se isti potom dostavio svim uredima državne uprave u cilju da se dobije pregled svih potencijalnih akcija u određenom razdoblju, zatim da se stalnim prikupljačima humanitarne pomoći, ovdje društvima Crvenog križa, olakša popunjavanje navedenih Obrazaca, Trogodišnjeg programa rada i Izvješća o provedbi trogodišnjeg Programa rada, a sve kako bi se praksa na terenu ujednačila i izbjegle možebitne proturječnosti. Nadalje navodi da u skladu s odredbom članka 15. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Crveni križ od 2017., za zalihe kupljene iz sredstava prikupljenih na temelju Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, vodi evidenciju zaliha za preraspodjelu drugima i zaliha za uporabu u izvanrednim situacijama na način kako to propisuje navedeni Pravilnik - iskazivanjem zaliha i obveza, odnosno prihoda i rashoda od donacija (FEAD, nabava humanitarne pomoći).

Također, navodi da se donirana humanitarna pomoć vodi u izvanbilančnim evidencijama. S obzirom na specifičnost poslovanja Crvenog križa (Zakon o Hrvatskom Crvenom križu) navodi potrebnim napomenuti da je zatražio mišljenje Ministarstva financija (o čemu je bio obaviješten i Državni ured za reviziju prilikom revizijskog postupka), u vezi evidentiranja zaliha u Crvenom križu. Također, navodi da do danas nije dobio službeno mišljenje o navedenoj problematici, te predlaže osnivanje radne skupine, kako bi se sagledala problematika i uloga Crvenog križa i svih društava Crvenog križa u prikupljanju i podjeli humanitarne pomoći, te ispitala primjena odredbe članka 25. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Također, navodi da je Crveni križ na temelju odredbe članka 48. Zakona o humanitarnoj pomoći, kao stalni prikupljač humanitarne pomoći u obvezi voditi evidenciju o ukupno prikupljenoj i pruženoj humanitarnoj pomoći, odnosno zalihama po vrsti, količini i vrijednosti. U skladu s navedenim, Crveni križ dostavlja nadležnom uredu Godišnje izvješće s brojčanom evidencijom krajnjih korisnika bez osobnih podataka. Društva Crvenog križa prilikom podjele humanitarne pomoći, vode evidencije krajnjih korisnika i čuvaju u svojim pismohranama. Društva crvenog križa dostavljaju izvješća na zahtjev Crvenog križa ukoliko se ukaže potreba za istima te ukoliko izvješće o podijeljenoj humanitarnoj pomoći krajnjim korisnicima od Crvenog križa zatraži donator u skladu sa zaključenim ugovorom. Uputom o postupku zaprimanja donacija u Crvenom križu izrađenom početkom 2017. definiran je postupak zaprimanja donacija i način vođenja evidencija. Također, navodi da će slijedom prijedloga i naloga Državnog ureda za reviziju, Crveni križ pristupiti izradi uputa o načinu zaprimanja i distribuciji humanitarne pomoći Društva Crvenog križa, radi boljeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola te provoditi humanitarne akcije u skladu s odredbama Zakona o humanitarnoj pomoći, te za prikupljanje i doniranje hrane voditi evidencije u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje.

5. Financijska imovina

5.1. Financijska imovina na dan 31. prosinca 2016. iznosi 31.080.576,00 kn. Odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu 24.881.090,00 kn, potraživanja za prihode u iznosu 5.435.831,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenika te za više plaćene poreze i drugo u iznosu 228.845,00 kn, vrijednosne papire (obveznice za oduzete stanove) u iznosu 218.766,00 kn, zajmove (društvima Crvenog križa) u iznosu 209.500,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 61.000,00 kn te rashode budućih razdoblja u iznosu 45.544,00 kn.

Potraživanja za prihode u iznosu 5.435.831,00 kn odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu 2.668.904,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 89.362,00 kn te ostala nespomenuta potraživanja u iznosu 2.677.565,00 kn.

U okviru drugih nespomenutih potraživanja za prihode poslovanja evidentirana je dana pozajmica trgovačkom društvu Clementia 1878 d.o.o. u vlasništvu Crvenog križa, u iznosu 200.000,00 kn. Glavni odbor je odlučio na sjednici u prosincu 2015. o davanju navedene pozajmice društvu u trenutku kad postane operativno. Također je odlučio da se u skladu s potrebama izvrši doregistracija djelatnosti navedenog društva o čemu ovisi potpuna operativnost.

Doregistracija djelatnosti je provedena u rujnu 2016., odnosno promijenjena je djelatnost iz usluge sanitetskog prijevoza u nespécializiranu trgovinu na veliko. Predsjednik Crvenog križa, kao predsjednik Glavnog odbora, potpisao je Odluku o uplati pozajmice, u skladu s prethodnom odlukom Glavnog odbora, u prosincu 2016. kada je i obavljena uplata društvu. Odlukom Glavnog odbora iz ožujka 2017. izmijenjena je i dopunjena navedena Odluka te je utvrđeno da se sredstva daju u vidu beskamatnog zajma s početkom roka otplate istekom tri godine računajući od dana uplate sredstava na žiro račun trgovačkog društva. Također, odlučeno je da će se dinamika vraćanja sredstava utvrditi naknadnim sporazumom između Crvenog križa i društva. Navedeni sporazum do vremena obavljanja revizije (svibanj 2018.) nije zaključen.

Prema pisanom obrazloženju izvršnog predsjednika, društvo nije započelo s radom jer još nema uvjete za rad. Nadalje, prema obrazloženju, uplaćena sredstva nisu korištena te su u punom iznosu deponirana na račun društva.

S obzirom da društvo od osnivanja (u srpnju 2006.) do vremena obavljanja revizije (svibanj 2018.) nije započelo s radom, navedena sredstva u iznosu 200.000,00 kn, koja se odnose na pozajmicu treba vratiti na račun Crvenog križa te preispitati opravdanost postojanja društva.

Državni ured za reviziju predlaže vratiti sredstva u iznosu 200.000,00 kn koja se odnose na pozajmicu društvu u vlasništvu Crvenog križa te preispitati opravdanost postojanja navedenog društva.

- 5.2. *Crveni križ u cijelosti prihvaća prijedlog te navodi da je 22. rujna 2016. Trgovački sud u Zagrebu objavio upis promjene tvrtke, predmeta poslovanja, članova uprave, odredbi izjave o osnivanju u Sudski registar proveden kod navedenog suda po rješenju pod poslovnim brojem Tt-16/15852-4 od 21. rujna 2016., redni broj upisa 3, za subjekt upisa s matičnim brojem (MBS) 080578990, osobnim identifikacijskim brojem (OIB) 02719916948, pod tvrtkom/nazivom Clementia 1878 društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu i usluge, sa sjedištem u Zagrebu, Ulica Crvenog križa 14/1.*

Također navodi da s obzirom na završenu doregistraciju i imenovanje novog direktora društva (Robert Markt zamijenio je Stellu Prskalo) 30. prosinca 2016. potpisana je Odluka (na temelju prethodno donesene odluke od 2. prosinca 2015. koja je vidljiva iz zapisnika navedene sjednice) te su uplaćena novčana sredstva trgovačkom društvu Clementia 1878. Glavni odbor je o istom obaviješten na prvoj sljedećoj sjednici (22. sjednici Glavnog odbora Skupštine 21. saziva 13. ožujka 2017.) na kojoj je donesena i izmjena i dopuna navedene odluke na način da se u odluku dodao novi članak koji glasi "Sredstva iz članka 1. ove Odluke daju se u vidu beskamatnog zajma s početkom roka otplate istekom tri godine računajući od dana uplate sredstava na žiro račun Clementie 1878 d.o.o. Dinamika vraćanja sredstava utvrditi će se naknadnim sporazumom između Hrvatskog Crvenog križa i Clementie 1878 d.o.o.". Nadalje navodi da Clementia 1878 d.o.o. još uvijek nema uvjete za rad i nije započela s radom s obzirom da početak rada uvelike ovisi o poslovnim prostorima u prizemlju na adresi Ulica Crvenog križa 14 koji još nisu spremni. Slijedom navedenog nije potpisan sporazum o dinamici vraćanja sredstava, s obzirom da sredstva još nisu upotrijebljena i u punom uplaćenom iznosu su deponirana na računu društva. Clementia 1878 d.o.o. izvršila je povrat uplaćenih novčanih sredstava 27. srpnja 2018., a koja se sredstva odnose na pozajmicu trgovačkom društvu, na žiro račun Crvenog križa, u skladu s prijedlogom Državnog ureda za reviziju. Također navodi da će istu ponovno aktivirati sukladno navedenoj Odluci Glavnog odbora Crvenog križa ako bude neophodno i kada se za to stvore uvjeti (otvorenje trgovine).

6. Obveze

- 6.1. Obveze su koncem 2016. iskazane u iznosu 19.279.133,00 kn, što je za 4.271.682,00 kn ili 28,5 % više u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za rashode u iznosu 5.260.668,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu 8.864.063,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja) u iznosu 5.154.402,00 kn. Na dospjele obveze se odnosi 10.011.318,00 kn te na nedospjele 9.267.815,00 kn.

Obveze za kredite i zajmove u iznosu 8.864.063,00 kn se odnose na glavnica kredita za otplatu zemljišta na adresi Zadarska bb, Zagreb. Republika Hrvatska je prenijela u vlasništvo i posjed Crvenom križu nekretninu za potrebe izgradnje poslovne zgrade i Centralne škole Crvenog križa na temelju zaključenog ugovora iz studenog 2007. Ugovorena je naknada u visini 50,0 % ukupne vrijednosti nekretnine, što iznosi 8.864.063,00 kn, uz odgodu plaćanja od tri godine od dana potpisivanja ugovora (15. studenoga 2007.). Crveni križ se obvezao otplaćivati Republici Hrvatskoj ugovorenu vrijednost u roku pet godina, u 60 jednakih mjesečnih obroka, s pripadajućom kamatom u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke u trenutku potpisivanja ugovora. Revizijom je utvrđeno da Crveni križ nije otplaćivao navedenu obvezu te ukupni dug prema Republici Hrvatskoj, zajedno s kamatama iznosi 9.893.368,00 kn.

U veljači 2017. je Ministarstvu državne imovine uputio dopis s prijedlogom rješenja duga kroz prijeboj ili kompenzaciju na način da se za predmetni dug Republici Hrvatskoj u vlasništvo preda imovina kojom isti raspolaže (nekretninu u Iloku), a čija bi vrijednost mogla biti u protuvrijednosti postojećeg duga Crvenog križa. Revizijom je utvrđeno da se nekretnina na lokaciji Sofija 2, Ilok, sastoji od zemljišta u vrijednosti 90.480,00 kn i Doma za starije i nemoćne u vrijednosti 4.185.711,00 kn, ukupne površine 30 160 m².

Republika Hrvatska je na temelju ugovora iz 2005. darovala Crvenom križu navedeno zemljište bez naknade, u svrhu izgradnje objekta za smještaj starijih i nemoćnih osoba, uz napomenu da je Republika Hrvatska ovlaštena raskinuti ugovor o darovanju u slučaju promjene ugovorom utvrđene namjene. Slijedom navedenog, Crveni križ navedenu nekretninu ne treba nuditi Republici Hrvatskoj u zamjenu za otplatu duga.

Državni ured za reviziju nalaže podmirenje obveza prema Republici Hrvatskoj u što kraćem roku. Također je mišljenja da nije opravdano nuditi nekretninu u Iloku koju su dobili od Republike Hrvatske bez naknade, u zamjenu za otplatu duga. Nadalje je mišljenja da Crveni križ ispita mogućnost povrata Republici Hrvatskoj nekretninu na lokaciji Zadarska bb, Zagreb, koja je predmetom nastalih obveza, s obzirom da do vremena obavljanja revizije (svibanj 2018.) Crveni križ nije sagradio poslovnu zgradu i Centralnu školu Crvenog križa, a za čiju je namjenu dobio navedeno zemljište niti je donio plan u vezi s izgradnjom.

- 6.2. *Crveni križ djelomično prihvaća nalog te navodi da obveza Crvenog križa prema Republici Hrvatskoj iznosi 8.864.063,00 kn (glavnica), uz kamatu u iznosu 1.029.305,00 kn, što ukupno iznosi 9.893.368,00 kn. Nadalje, napominje da je u razdoblju počeka otplate glavnice (prosinac 2007. - prosinac 2010.) prema otplatnom planu Crveni križ već otplatio ukupno 1.206.484,00 kn. Crveni križ je upravo radi podmirenja obveza prema Republici Hrvatskoj, predložio Ministarstvu državne imovine rješavanje duga kroz prijeboj ili kompenzaciju na način da se za predmetni dug Republici Hrvatskoj u vlasništvo preda imovina kojom isti raspolaže, a čija bi vrijednost mogla biti u protuvrijednosti postojećeg duga Crvenog križa. Konkretno, radi se o Domu za starije i nemoćne osobe Ilok, a koji se sastoji od zemljišta površine 30 160 m², 40 manjih montažnih objekata ukupne površine 2 896 m² za smještaj korisnika i druge sadržaje i građenog središnjeg objekta površine 1 832 m². Takvim rješenjem ukupan iznos donacije koju je Republika Hrvatska imala prema Crvenom križu ostao bi nepromijenjen. Za potrebe realizacije navedenog prijeboja/kompenzacije ili zamijene vrijednosti, u tijeku su pregovori s Ministarstvom financija te Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Republike Hrvatske.*

Na kraju navodi da će u cilju rješavanja konkretne pravne stvari s navedenim ministarstvima, razmotriti više mogućnosti podmirenja duga.

- 6.3. Državni ured za reviziju ostaje kod naloga u vezi podmirenja obveza prema Republici Hrvatskoj koja je dospjela u 2010. Ukoliko se navedena obveza ne podmiri, Državni ured za reviziju ostaje pri mišljenju da je potrebno preispitati mogućnost povrata nekretnine Republici Hrvatskoj s obzirom da isto nije privedeno namjeni za koju je dobivena te ne postoji dugoročni ni kratkoročni plan u vezi s izgradnjom.

7. Prihodi od prodaje roba

- 7.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 45.058.088,00 kn, što je za 1.305.724,00 kn ili 3,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupno ostvarenih prihoda, prihodi od prodaje roba i pružanja usluga ostvareni su u iznosu 12.893.702,00 kn (28,6 % ukupno ostvarenih prihoda), od čega se na prihode od obavljanja usluga odnosi 11.123.695,00 kn, a prihode od prodaje roba 1.770.007,00 kn.

Navedeni prihodi od prodaje roba ostvareni su od prodaje promidžbenog materijala (plakati, značke, zahvalnice, brošure, bedževi, priručnik prve pomoći, priznanja za dobrovoljne davatelje krvi i drugi materijal za promidžbu djelatnosti Crvenog križa) te odjeće i obučne Crvenog križa putem Ekonomata. Ostvareni su na temelju Odluke Glavnog odbora iz ožujka 1997. prema kojoj prodajna cijena promidžbenog materijala može iznositi do 20,0 % više od nabavne cijene materijala, Odluke Glavnog odbora o cijeni dva Priručnika prve pomoći iz rujna 2010. i ispostavljenih računa. Prodajne cijene promidžbenog materijala i robe su navedene u analitičkoj evidenciji materijala u Ekonomatu na način da se pri evidentiranju nabavne vrijednosti robe u Ekonomatu utvrđuje prodajna cijena pojedinog promidžbenog materijala i robe uvećana do 20,0 %. O rasponu navedenog uvećanja, prema obrazloženju odgovorne osobe, odlučuje zaposlenik u Ekonomatu ili odgovorne osobe za nabavu određene robe.

Cjenik promidžbenog materijala i robe s iskazanim prodajnim cijenama nije sastavljen. S obzirom na to da Crveni križ promidžbeni materijal i robu, u najvećoj mjeri prodaje društvima Crvenog križa, trebalo bi prodajne cijene utvrditi u visini nabavne cijene. Nadalje, prema obrazloženju odgovorne osobe, pojedini promidžbeni materijal se dijeli besplatno, što nije razvidno iz dokumentacije niti je propisano unutarnjim aktima.

S obzirom na navedeno, potrebno je donijeti pravilnik kojim bi se utvrdilo koji se promidžbeni materijali tiskaju, izrađuju, prodaju i poklanjaju u pojedinim akcijama koje provodi Crveni križ i društva Crvenog križa, te koja priznanja i zahvalnice se poklanjaju dobrovoljnim davateljima krvi.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje cjenika informativno promidžbenog materijala u kojem će biti iskazane prodajne cijene materijala. S obzirom da se promidžbeni materijal prodaje u najvećoj mjeri društvima Crvenog križa, Državni ured za reviziju je mišljenja da se prodajne cijene trebaju utvrditi u visini nabavne cijene promidžbenog materijala. Također, predlaže donošenje unutarnjeg akta kojim bi se utvrdilo koji se promidžbeni materijali tiskaju, izrađuju, prodaju i poklanjaju u pojedinim akcijama koje provodi Crveni križ i društva Crvenog križa.

Istim aktom je potrebno utvrditi koji promidžbeni materijal, te koja priznanja i zahvalnice se poklanjaju dobrovoljnim davateljima krvi.

7.2. *Crveni križ u cijelosti prihvaća prijedloge vezane uz donošenje pravilnika i unutarnjeg akta kojim bi se reguliralo postupanje s promidžbenim materijalom, te donošenje cjenika promidžbenog materijala. Nadalje navodi da prodajna cijena promidžbenog materijala i robe na temelju Odluke Glavnog odbora iz ožujka 1997. može iznositi do 20,0 % više od nabavne cijene materijala. O rasponu navedenog uvećanja odlučuje i prodajnu cijenu odobrava Izvršni predsjednik, na temelju prijedloga stručne službe, a ne zaposlenik u Ekonomatu ili odgovorna osoba za nabavu određene robe.*

8. Rashodi za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa

8.1. Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 39.745.106,00 kn, što je za 2.214.333,00 kn ili 5,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupno ostvarenih rashoda, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa su ostvarene u iznosu 467.052,00 kn, od čega se na rashode za naknade prema ugovorima o djelu odnosi 396.775,00 kn, naknade prema ugovorima o autorskom djelu 56.845,00 kn, te druge naknade (stručno osposobljavanje) 13.432,00 kn.

Ugovori o djelu su zaključivani za poslove prevođenja, predavanja, vježbi i simulacije na tečajevima osposobljavanja spasioaca i na tečajevima za obnovu uvjerenja o osposobljavanju spasioaca, zbrinjavanja ranjivih skupina, psihosocijalne podrške izbjeglicama, organizacije večere zahvale i slično dok su ugovori o autorskom djelu zaključivani za izradu godišnjaka Crvenog križa, izradu i programiranje projekcije holograma, izradu maskote, pisanje tekstova, glazbeni nastupi i drugo.

Tijekom 2016. zaključen je 91 ugovor o djelu na temelju kojih su isplaćene naknade za 62 osobe (vanjski suradnici te jedan zaposlenik na radnom mjestu skladištara). Također, zaključen je 21 ugovor o autorskom djelu, na temelju kojih su obračunane naknade za 19 osoba (vanjski suradnici). Najviša godišnja neto naknada je isplaćena vanjskom suradniku u iznosu 36.000,00 kn za izradu Programa cjelovitog sustava upravljanja informacijama, za potrebe kriznog djelovanja Crvenog križa.

Revizijom je utvrđeno da su ugovori o djelu kao i ugovori o autorskom djelu u većem broju slučajeva zaključivani nakon što su usluge obavljene. Za navedene usluge trebalo je zaključiti ugovore prije početka obavljanja poslova, kako bi se utvrdile obveze izvršitelja i naručitelja.

Državni ured za reviziju nalaže zaključivati ugovore o djelu kao i ugovore o autorskom djelu prije početka obavljanja poslova.

8.2. *Crveni križ prihvaća nalaz u cijelosti te navodi da je već i prije zaprimanja Nacrta Izvješća Državnog ureda za reviziju započeo s vanjskim suradnicima zaključivati navedene ugovore prije početka obavljanja poslova.*

Također, navodi da nakon uredno izvršenog ugovorenog posla, vanjski suradnici imaju obvezu priložiti izvješće o izvršenom poslu, a koje je zaposlenik službe Crvenog križa za čije potrebe su izvršeni ugovoreni poslovi od strane istih, svojim potpisom potvrdio izvršenje te odobrio plaćanje ugovorene cijene.

9. Nabava

- 9.1. Tijekom 2016. nabavljene su robe, radovi i usluge prema unutarnjim aktima Crvenog križa (Uredbi o postupku nabave roba, radova i usluga iz veljače 2014., Odluci o dopuni uredbe iz svibnja 2014., Odluci o postupku nabave u stanju pripravnosti i kriznim situacijama iz rujna 2015. te Pravilima nabave roba, radova i usluga iz veljače, svibnja i studenog 2016. kojima se uređuju postupci nabave - dalje u tekstu: Pravila nabave), prema Pravilima Međunarodne Federacije društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (dalje u tekstu: Pravila IFRC) te prema Pravilima Agencije Ujedinjenih naroda za izbjeglice (dalje u tekstu: Pravila UNHCR), koja su se primjenjivala u 2016. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je ukupna vrijednost nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti iznad 20.000,00 kn iznosila 7.929.039,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

U pojedinim slučajevima Crveni križ nije provodio procedure utvrđene unutarnjim aktima. Nije donesen godišnji plan nabave te nije ustrojena evidencija zaključenih ugovora na temelju provedenih postupaka nabave. Pravilima nabave nije utvrđeno da je potrebno donijeti izmjene i dopune godišnjeg plana nabave u skladu s izmjenama i dopunama financijskog plana. Za predmete nabave u postupku ograničenog prikupljanja ponuda, u pojedinim slučajevima nisu prikupljene najmanje tri ponude.

U pojedinim slučajevima, s obzirom na to da nedostaje odobrenje za pokretanje postupka nabave nije razvidno koliki je procijenjeni iznos nabave te iz kojih je sredstava financirana nabava.

U pojedinim slučajevima Crveni križ nije zaključio ugovore nakon provedenog postupka nabave, a koje je, prema Pravilima nabave, trebao zaključiti za nabavu roba, radova i usluga čija je vrijednost veća od 10.001,00 kn. Kriteriji koji predstavljaju ekonomski najpovoljniju ponudu u većem broju slučajeva nisu navedeni. U slučajevima gdje kriteriji postoje, naveden je relativni značaj ili opadajući redoslijed važnosti tih kriterija (od I do III) bez jasne informacije ponuditeljima za izradu konkurentne ponude, odnosno koliko bodova mogu dobiti po pojedinom kriteriju. Nadalje, u određenim slučajevima predmet nabave nije opisan na jasan, potpun i nediskriminirajući način koji osigurava nadmetanje među potencijalnim ponuditeljima i omogućava uspoređivanje ponuda u pogledu zahtjeva koji su postavljeni. U pojedinim postupcima nabave, Poziv za dostavu ponuda, odnosno objava (dalje u tekstu: Poziv), ne sadrži minimalne podatke utvrđene Pravilima nabave te kao prilog Izjavu o etičnosti poslovanja. U pojedinim slučajevima, ponude ponuditelja nisu dostavljene te odabir dobavljača nije proveden na način opisan u Pozivu. Tako su primjerice, odabrani ponuditelji čije ponude nisu bile uvezene u cjelinu ni stranice numerirane te ponuditelji koji su u ponudi kao način plaćanja naveli predujam, što nije u skladu s poslanim, odnosno objavljenim Pozivom. Također, komisija je ponude ocjenjivala za svaki pojedini artikl iako je u Pozivu navedeno da će se ponude ocjenjivati za cjelokupni predmet nabave. U pojedinim slučajevima predmet nabave određen po projektu čime nisu obuhvaćeni istovrsni proizvodi.

Za nabavu određenih istovrsnih proizvoda i radova (primjerice uredski namještaj, tiskani i promotivni materijal, građevinsko-obrtnički radovi, šatori i drugo) provedeno je više odvojenih postupaka nabave. U pojedinim slučajevima Zapisnici o otvaranju i ocjeni ponuda (dalje u tekstu: Zapisnici) ne sadrže podatke utvrđene Pravilima nabave. Tako primjerice, ne sadrže dio podataka o ponuditeljima, cijenu svake ponude, rokove i druge bitne uvjete navedene u ponudi.

Nadalje, iz pojedinih Zapisnika nije razvidno na temelju kojih kriterija je odabran određeni ponuditelj, jer nedostaju dodatna obrazloženja utvrđena izravnim pregledom opreme, odnosno situacije na terenu.

Za nabavu roba, radova i usluga u iznosu 482.077,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (službena radna odjeća, građevinsko-obrtnički radovi te unutarnja stolarija) nisu provedeni postupci nabave utvrđeni unutarnjim aktima. Vrijednosno značajnija nabava u iznosu 303.501,00 kn s porezom na dodanu vrijednost odnosi se na nabavu službene odjeće koju je Crveni križ naručivao pojedinačno po artiklima, ovisno o potrebi. Službenu odjeću naručivao je za vlastite potrebe te za pojedina društava Crvenog križa. Međutim, za nabavu službene odjeće za potrebe društava Crvenog križa ne postoji Odluka na temelju koje je utvrđeno da će nabavu službene odjeće za potrebe društava Crvenog križa obavljati Crveni križ. Također, nije donesena odluka na temelju koje se društvima Crvenog križa prodaje nabavljena službena odjeća uz proviziju koja u prosjeku iznosi 9,0 %.

Zaključeni ugovori s odabranim ponuditeljima ne sadrže jamstvo za uredno izvršenje ugovora te u većini slučajeva ugovornu kaznu za nepoštivanje ugovorenih rokova. Isporuka robe, izvršenje radova, odnosno usluga, u pojedinim slučajevima, bilo je izvan rokova utvrđenih ugovorima.

Tijekom 2016. Crveni križ zaključio je s dva dobavljača ugovore o izvođenju građevinsko-obrtničkih radova na uređenju više poslovnih prostora (Ulica Crvenog križa 14-16 i Ulica Pavla Hatza 28) i skladišta (Novi Zagreb - Blato). Iako je u Pozivu za dostavu ponuda navedeno da je cijena nepromjenjiva za vrijeme trajanja ugovora, ugovori o izvođenju građevinskih radova sadrže odredbu da su ugovorne strane suglasne da Crveni križ, tijekom izvođenja radova, po svom odabiru može tražiti ugradnju materijala i opreme čija je cijena viša ili niža od cijene navedene u ponudi izvoditelja radova, što će se precizirati u pisanom obliku kao dodatak osnovnom ugovoru. U slučajevima kada su radovi izvršeni u vrijednosti većoj od ugovorene, Crveni križ nije zaključio dodatak ugovoru, već je plaćanja izvršio na temelju konačnog obračuna i ispostavljenih računa, čime su ostvareni rashodi u iznosu 67.960,00 kn, odnosno 18,5 % većem od ugovorenog. Primopredajni zapisnici u određenim slučajevima nisu sastavljani te nije razvidno je li oprema stavljena u upotrebu te jesu li radovi izvršeni i kada.

Nabava roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 2.105.886,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (od kojih je vrijednosno značajnija nabava priznanja za dobrovoljno darivanje krvi, građevinsko-obrtničkih radova, osobne opreme za spasioce, suhih odijela za spašavanje iz vode, zastava te uredskog namještaja) nije provedena u skladu s unutarnjim aktima (Uredbom o postupku nabave roba, radova i usluga iz veljače 2014., Odlukom o dopuni uredbe iz svibnja 2014., Odlukom o postupku nabave u stanju pripravnosti i kriznim situacijama iz rujna 2015. te Pravilima nabave roba, radova i usluga iz veljače, svibnja i studenog 2016. kojima se uređuju postupci nabave).

Državni ured za reviziju nalaže provođenje procedura utvrđenih unutarnjim aktima o postupku nabave roba, radova i usluga (donošenje godišnjeg plana nabave, provođenje postupaka nabave (izradu zahtjeva za pokretanje postupka nabave i poziva za dostavu ponuda, odnosno objave, prikupljanje i ocjenjivanje ponuda te sastavljanje Zapisnika i zaključivanje ugovora s odabranim ponuditeljima) te vođenje evidencije zaključenih ugovora na temelju provedenih postupaka nabave).

Također nalaže, za nepredviđene i naknadne radove zaključiti dodatak osnovnom ugovoru o izvođenju radova u skladu s odredbama zaključenih ugovora o izvođenju radova. Državni ured za reviziju predlaže dopuniti Pravila nabave na način da se utvrdi obveza usklađenja godišnjeg plana nabave s financijskim planom kroz izmjene i dopune godišnjeg plana nabave tijekom godine. Predlaže oblikovanje kriterija odabira ekonomski najpovoljnije ponude na jasan, mjerljiv i transparentan način koji će omogućiti ponuditeljima pripremu ponuda uzimajući u obzir i druge kriterije osim cijene, te osigurati na financijskom planu definirano, namjensko, transparentno, ekonomično i svrhovito trošenje financijskih sredstava bez pogodovanja ponuditeljima. Također, predlaže objedinjavanje istovrsnih predmeta nabave. Nadalje, Državni ured za reviziju predlaže unutarnjim aktom urediti odnos Crvenog križa i društava Crvenog križa u području nabave službene odjeće te obračuna provizije za navedenu robu te da društva Crvenog križa, koja službenu odjeću žele naručivati posredstvom Crvenog križa, svoje potrebe za službenom odjećom dostave Crvenom križu prilikom izrade plana nabave Crvenog križa, kako bi se mogle realno planirati potrebe za službenom odjećom na razini godine. Također predlaže u natječajnoj dokumentaciji tražiti od ponuditelja jamstvo za uredno ispunjenje ugovora te, kao uobičajenu poslovnu praksu, ugovoriti ugovornu kaznu ako dobavljač ne ispuni svoju obvezu ili ako zakasni s njezinim ispunjenjem ili ako je neuredno ispuni. Nadalje, Državni ured za reviziju predlaže sastaviti pregled najčešćih nepravilnosti, poteškoća, uočenih propusta i grešaka s prijedlozima za njihovo otklanjanje i smanjenje prema pojedinom predmetu nabave te u svrhu boljeg financijskog upravljanja ustrojiti evidencije za pojedinačno praćenje izvršenja ugovora o nabavi roba, usluga i radova te povezivanje zaključenih ugovora s računima kako bi se moglo pratiti izvršenje ugovora.

- 9.2. *Crveni križ prihvaća naloge i preporuke u cijelosti te navodi da je za očekivati da plan nabave neće moći predvidjeti nabave u vezi s kriznim događajima. Nadalje navodi da je Crveni križ u svojim ugovorima već implementirao klauzulu jamstva za uredno izvršenje ugovornih obveza i klauzulu ugovorne kazne za neispunjavanje ili kašnjenje s ispunjavanjem ugovornih obveza te uredno, u slučajevima potrebe, s drugom ugovornom stranom zaključuje dodatke postojećim ugovorima. Također navodi da se uredno vodi i evidencija zaključenih ugovora u postupku nabave. Odmah po stupanju na snagu novoga Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16) s danom 1. siječnja 2017., Crveni križ je u veljači 2017. uputio troje svojih zaposlenika na specijalistički program izobrazbe u području javne nabave, a u lipnju 2018. još je jedan zaposlenik Crvenog križa upućen na specijalistički program izobrazbe u području javne nabave u cilju unaprjeđenja kapaciteta Crvenog križa za provedbu postupaka nabave i doradu pravila nabave Crvenog križa. Crveni križ ističe da je poučen vlastitim iskustvima u 2016. i na temelju znanja stečenog na specijalističkom programu izobrazbe u području javne nabave, već početkom 2017. u praksu provedbe postupaka nabave uvrstio većinu naloga i prijedloga koji su spomenuti u ovom Nacrtu Izvješća. Nadalje navodi da se danas sklapaju dodaci ugovora u slučaju potrebe, a u skladu s važećim ugovorima o nabavi, oblikuju se putem valorizacijske tablice jasni, mjerljivi i transparentni kriteriji za odabir ekonomski najpovoljnije ponude, od ponuditelja se traže jamstva za uredno izvršenje ugovora kao i jamstva za ozbiljnost ponude kod velikih nabava, ugovori sadrže navedene klauzule, te se jasno i transparentno ističu procijenjene vrijednosti nabave u samim pozivima za dostavu ponuda.*

Prije pokretanja postupka nabave donosi se odluka o pokretanju nabave, za sve nabave u vrijednosti iznad 10.000,00 kn prikupljaju se tri ponude, sastavlja se zapisnik o otvaranju ponuda, zatim zapisnik o pregledu, ocijeni i odabiru ponude, donosi se odluka o odabiru ponude te se sklapa ugovor s dobavljačem, a sve u cilju poštivanja osnovnih načela javne nabave (iako Crveni križ nije obveznik javne nabave) i to načela slobode kretanja robe, načela slobode poslovnog nastana i načela slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Crveni križ na kraju očitovanja navodi da na dostavljeni Nacrt Izvješća, osim istaknutih, nema drugih primjedbi, a sve preporuke koje su dane primijenit će u cilju povećanja učinkovitosti rada i djelovanja Crvenog križa kao nacionalne, humanitarne i dobrovoljne društvene organizacije od opće koristi koja djeluje na osnovi misije i principa Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskom Crvenom križu i Statuta Hrvatskog Crvenog križa.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Crvenog križa za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - u prošloj reviziji, utvrđene nepravilnosti koje se odnose na donošenje internih uputa o načinu zaprimanja i distribuciji humanitarne pomoći društvima Crvenog križa, provedbu popisa imovine i obveza sa stanjem na koncu godine, donošenje cjenika informativno promidžbenog materijala i unutarnjeg pravilnika kojim je propisano koji se promidžbeni materijali tiskaju, izrađuju i poklanjaju, ponovljene su i u 2016. (točka 1. Nalaza)
 - nije utvrđeno kolike količine i koju vrstu materijalnih dobara treba osigurati na zalihama kako bi se pravodobno ispunile Zakonom i Statutom propisane aktivnosti, odnosno potrebe (točka 2. Nalaza)
 - podaci u Upitniku o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola nisu popunjeni u skladu sa stvarnim stanjem o poslovanju Crvenog križa; Nije uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola; U pojedinim slučajevima evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama se ne temelji na prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama (točka 3. Nalaza)
 - pojedini rashodi nisu u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije (rashodi za plaće za prekovremeni rad u iznosu 463.354,00 kn, refundacije troškova društvima Crvenog križa za zbrinjavanje migranata iz ugovorenih projektnih sredstava, koje se, između ostalog, odnose na plaće, dnevnice, prijevoz, gorivo, cestarine, putna osiguranja te prehranu zaposlenika i volontera, u iznosu 1.932.000,00 kn, a evidentirane u okviru ostalih nespomenutih financijskih rashoda, rashodi za smještaj i prehranu volontera na raznim treninzima, natjecanjima, sastancima i slično (vrijednosno značajniji i evidentirani u okviru stručnog usavršavanja u iznosu 267.023,00 kn) te rashodi za usluge prijevoza zaposlenika i volontera na službena putovanja u iznosu 198.971,00 kn); Dvije garaže (prenamijenjene iz pomoćnih zgrada) na Dubravkinom trgu 11, Zagreb, nisu evidentirane u poslovnim knjigama, dok se za tri evidentirane garaže (jedna na lokaciji Dubravkin trg 11, Zagreb i dvije garaže na drugoj lokaciji u Zagrebu) ne može utvrditi pojedinačna vrijednost; Crveni križ nije obavio cjelovit popis imovine i obveza, kao ni usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem; Propisana procedura za provođenje humanitarne akcije nije poštivana;

Prikupljena i podijeljena humanitarna pomoć nije evidentirana u glavnoj knjizi ni iskazana u financijskim izvještajima za 2016. kao zalihe za preraspodjelu drugima i obveze za prikupljena sredstva pomoći, odnosno kao prihod od donacija i rashodi za donacije;

Nisu vođene propisane evidencije za prikupljanje i doniranje hrane (točka 4. Nalaza)

- obveze prema Republici Hrvatskoj na temelju zaključenog ugovora iz 2007., kojim je Republika Hrvatska prenijela u vlasništvo i posjed Crvenom križu nekretninu na lokaciji Zadarska bb, Zagreb, za potrebe izgradnje poslovne zgrade i Centralne škole Crvenog križa, u iznosu 9.893.368,00 kn (glavnica kredita u iznosu 8.864.063,00 kn i pripadajuća kamata u iznosu 1.029.305,00 kn) nisu podmirene (točka 6. Nalaza)
- rashodi za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa ostvarene su u iznosu 467.052,00 kn, a odnose se na rashode za naknade prema ugovorima o djelu u iznosu 396.775,00 kn, naknade prema ugovorima o autorskom djelu u iznosu 56.845,00 kn, te druge naknade (stručno osposobljavanje) u iznosu 13.432,00 kn. Ugovori o djelu kao i ugovori o autorskom djelu najvećim dijelom nisu zaključeni prije obavljanja poslova (točka 8. Nalaza)
- nabava roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 2.105.886,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (od kojih je vrijednosno značajnija nabava priznanja za dobrovoljno darivanje krvi, građevinsko-obrtničkih radova, osobne opreme za spasioce, suhих odijela za spašavanje iz vode, zastava, uredskog namještaja, šatora te teretana za migrante), nije provedena u skladu s unutarnjim aktima Crvenog križa (Uredbi o postupku nabave roba, radova i usluga iz veljače 2014., Odluci o dopuni uredbe iz svibnja 2014., Odluci o postupku nabave u stanju pripravnosti i kriznim situacijama iz rujna 2015. i Pravilima nabave iz veljače, svibnja i studenog 2016.); Za nabavu u iznosu 482.077,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (službena radna odjeća, građevinsko-obrtnički radovi te unutarnja stolarija) nisu provedeni propisani postupci nabave. (točka 9. Nalaza)

4. Crveni križ je nacionalna, humanitarna, dobrovoljna društvena organizacija od opće koristi koja djeluje na osnovi misije i principa Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskom Crvenom križu i Statuta Hrvatskog Crvenog križa. Djeluje na teritoriju današnje Republike Hrvatske od 1878., a njezini ustrojstveni oblici su općinska, gradska i županijska društva sa svojstvom pravne osobe. U Registar udruga Republike Hrvatske, Crveni križ je upisan u siječnju 1998., a u Registar neprofitnih organizacija u kolovozu 2009. Sjedište Crvenog križa je u Ulici Crvenog križa 14, Zagreb. Statutom su utvrđeni ciljevi, javne ovlasti i djelatnosti, ustrojstvo, tijela, stručni poslovi, upravljanje imovinom i drugo. Osnovni ciljevi Crvenog križa su ublažavanje ljudskih patnji, a osobito onih izazvanih oružanim sukobima, velikim prirodnim, ekološkim, tehnološkim i drugim nesrećama, s posljedicama masovnih stradanja i epidemijama, doprinos unapređenju i zaštiti zdravlja, prevenciji bolesti i podizanju zdravstvene i ekološke kulture građana, poticanje i unapređenje solidarnosti, promicanje volonterstva i međusobnog pomaganja te socijalne sigurnosti građana. Tijela Crvenog križa su Skupština, predsjednik i potpredsjednici, Glavni odbor, izvršni predsjednik i Nadzorni odbor. U 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2018.) predsjednik Crvenog križa je prim. dr. Josip Jelić, a izvršni predsjednik Robert Markt, dipl. oec.

Početak 2016. Crveni križ je imao 85 zaposlenika, a krajem 2016. je imao 88 zaposlenika (62 na neodređeno vrijeme, 25 na određeno vrijeme te izvršni predsjednik na mandat četiri godine). Tijekom 2016. Crveni križ je za organiziranje i provođenje akcija planiranih Programom rada i izvanrednih situacija koristio usluge 138 volontera. Crveni križ je ispunio zadatke i aktivnosti planirane Programom rada za 2016. Za ostvarivanje svojih ciljeva i izvršavanje javnih ovlasti i djelatnosti Crveni križ stječe sredstva iz državnog proračuna, od donacija, obavljanja vlastitih djelatnosti (od kojih su najznačajnije provođenje akcija dobrovoljnog davanja krvi i organiziranje i osposobljavanje za pružanje prve pomoći na radu), članarina, prihoda po posebnim propisima (između ostalog, prodaja doplatnih maraka, boravišne pristojbe, nagradne igre) i drugih izvora. U 2016. su ostvareni prihodi u iznosu 45.058.088,00 kn, rashodi u iznosu 39.745.106,00 kn te višak prihoda u iznosu 5.312.982,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 23.088.222,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 28.401.204,00 kn. Od ukupno ostvarenih prihoda, vrijednosno su značajniji prihodi po posebnim propisima u iznosu 16.225.835,00 kn ili 36,0 %, prihodi od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 12.893.702,00 kn ili 28,6 % i prihodi od donacija u iznosu 12.866.735,00 kn ili 28,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Od ukupno ostvarenih rashoda, vrijednosno najznačajniji udjel imaju rashodi za donacije u iznosu 12.793.099,00 kn ili 32,2 %, rashodi za zaposlene u iznosu 12.684.666,00 kn ili 31,9 % te materijalni rashodi u iznosu 10.963.489,00 kn ili 27,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Krajem 2016. ukupna potraživanja iznose 5.874.176,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode u iznosu 5.435.831,00 kn, zajmove u iznosu 209.500,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenika te za više plaćene poreze i drugo u iznosu 228.845,00 kn. Na dan 31. prosinca 2016. dospjela potraživanja iznose 1.441.329,00 kn i čine 24,5 % ukupnih potraživanja. U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2018.) naplaćena su potraživanja u iznosu 5.236.356,00 kn ili 89,1 % ukupnih potraživanja. Krajem 2016. ukupne obveze iznose 19.279.133,00 kn, od čega se na dospjele obveze odnosi 10.011.318,00 kn te na nedospjele 9.267.815,00 kn. Odnose se na obveze za rashode u iznosu 5.260.668,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu 8.864.063,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja) u iznosu 5.154.402,00 kn. U odnosu na početak godine obveze su veće za 4.271.682,00 kn ili 28,5 %. U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2018.) podmirjene su obveze u iznosu 7.935.735,00 kn ili 41,2 % ukupnih obveza. Nepravilnosti i propusti utvrđene revizijom za 2016. koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka iz prošle revizije, djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, obveze, rashode za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa i nabavu, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.